

UGOTOVITVE O POLOŽAJU IN ODLOČNA PRIPOROČILA OKRAJNEGA ZBORA PROIZVAJALCEV

Večjo proizvodnjo in več izvoza!

Okrajni zbor proizvajalcev je temeljito proučil gospodarski položaj, zlasti v proizvodnji, ter sprejel vrsto nujnih priporočil in zaključkov, ki naj jih takoj resno upoštevajo vse gospodarske organizacije in ustanove ter vsi organi delavskega in družbenega upravljanja

Zbor proizvajalcev OLO Koper je obravnaval na seji 8. junija »Poročilo o osnovnih problemih v gospodarstvu okraja v letošnjem letu«. Seji so prisostvovali tudi predstavniki večjih gospodarskih organizacij, narodne in komunalne banke, predsedniki občin ter predstavniki političnih in družbenih organizacij. Na osnovi poročila ter referata predsednika sveta za gospodarstvo in razprave je zbor proizvajalcev prišel do naslednjih ugotovitev:

Dinamika proizvodnje in storitev v okraju močno zaostaja za planirano, v nekaterih dejavnostih in strokah pa je celo pod lanskim ravni. To velja še posebej za industrijsko proizvodnjo, ki je bila v prvih petih mesecih letos za 7% nižja od ustreznega razdobja lani, medtem ko predvideva plan, da bi se morala povečati za 19%. Precejšnje zaostajanje proizvodnje je zlasti v kovinski stroki, industriji gradbenega materiala in elektroindustriji, deloma pa tudi v lesni, živilski in tekstilni stroki.

Medtem ko se je v zadnjih letih naše gospodarstvo vedno bolj usmerjalo na zunanje tržišče, se ugotavlja letos tudi v tem pogledu določen zastoj. Omeniti je treba zlasti industrijo, ki ni povečala izvoza iznad ravni lanskega leta ter je tako dosegla v štirih mesecih le 27,5% letnega plana izvoza.

Na tako stanje v proizvodnji in uvozu so deloma vplivale tudi objektivne težave, ki so prišle najbolj do izraza v nezadostni preskrbi z reprodukcijskim materialom, zlasti iz uvoza, ponekod pa tudi v neugodnih vremenskih razmerah. Vendar so tudi slabosti subjektivne narave, ki bi jih bilo treba čimprej odstraniti. Tako se ugotavlja, da gospodarske organizacije še vedno premalo upoštevajo pogoje in načela novega gospodarskega sistema, ki zahteva hitrejšo prilagajanje proizvodnje in storitev zahtevam trga ter njeno močnejše vključevanje v mednarodno delitev dela.

Nagel razvoj gospodarstva v našem okraju v zadnjih letih zahteva vse močnejša vlaganja v obratna sredstva gospodarskih organizacij. Dosedanja vlaganja v poslovnih sklad za obratna sredstva pa niso bila zadostna, zlasti ne za

redna obratna sredstva. Tudi bančna likvidna sredstva ne morejo zadostiti potrebam zaradi razdrobljenosti sredstev po netih bankah in močnega nihanja likvidnih sredstev poedinih bank.

Tendence po hitrejšem naraščanju osebnih dohodkov kot proizvodne se kažejo tudi v letošnjem letu. Te neskladnosti se ugotavljajo predvsem v nekaterih industrijskih strokah, v gozdarstvu, v prometu in večinoma v trgovini. Ugotavlja se tudi, da so osebni dohodki pri višjih kategorijah neprimerno hitreje naraščali kakor pri nižjih. Precej zaskrbljujoče stanje se kaže tudi v strukturi vnovčene realizacije celotnega dohodka gospodarskih organizacij, kjer materialni stroški tudi letos hitreje naraščajo.

Hitrejša naraščanja osebnih dohodkov od produktivnosti in močnejša udeležba izdatkov za materialne stroške v strukturi celotnega dohodka predstavljata vsekako negativen moment za nadaljnje uspešno razvijanje gospodarstva in družbenega standarda. Novi gospodarski sistem je zlasti te odnose postavil na zelo jasne in čvrste osnove, kaže pa, da določeno število podjetij ne upošteva dovolj teh načel ter se ni do celokupno vključilo v nove pogoje gospodarjenja, v borbo za bolj ekonomično poslovanje, ki naj prispeva k večji rentabilnosti in produktivnosti kot pogoji do naraščanja osebnih dohodkov. Osnovna slabost, ki se pri tem kaže, je predvsem v pomanjkljivi izdelavi notranjih instrumentov delitve čistega in osebnega dohodka v podjetjih ter v neupoštevanju osnovnih načel v že sprejetih pravilnikih.

Ena izmed osnovnih nalog v okviru splošnega prizadevanja za večanje proizvodnosti dela je tudi

skrb za hitrejšo in nenehno rast delovnih sposobnosti proizvajalcev. S tega vidika so naložbe v izobraževanje strokovnih kadrov enakovredne investicijam za mehanizacijo in drugim vlaganjem v gospodarstvo.

Resolucija Zvezne ljudske skupščine o izobraževanju strokovnih kadrov in priporočilo Ljudske skupščine LRS o nalogah na področju strokovnega izobraževanja vsebujeja načela in smernice za strokovno usposabljanje kadrov po sodobnih vzgojnih izobraževalnih metodah in v skladu s potrebami gospodarstva. Ugotoviti pa moramo, da se je v tem pogledu v našem okraju še vse premalo napravilo ter da bo potrebno v bodoče vprašanje strokovnega izobraževanja reševati bolj načrtno in sistematično.

Neurejena in slaba organizacija poslovanja v posameznih dejavnostih in strokah sta tudi precejšnja ovira za uspešnejše in rentabilnejše poslovanje. Že lanske analize ob uvedbi novega ekonomskega sistema so pokazale, da so v novih pogojih ekonomske močnejša podjetja z dobro organizacijo v neprimerno boljšem položaju od tistih, ki so ekonomsko in organizacijsko šibkejša. To je narekovalo, da se je začelo že v drugi polovici lanskega leta z intenzivnim delom pri proučevanju boljših organizacijskih oblik v smeri združevanja podjetij.

Za lansko in letošnje leto pa je značilen tudi močan porast cen tako pri proizvajalcih kakor tudi v grosistični in detajlistični mreži. Na porast cen pri proizvajalcih in porast marž v trgovini so vplivali predvsem tile osnovni činitelji: zaostajanje proizvodnje in njeno počasno prilagajanje potrebam trga, nesmotrni uvoz določenega blaga za široko potrošnjo, za proizvodnjo katerega so na razpolago zmogljivosti domače industrije, težnja po konjunkturalnih zaslužkih, hitrejša naraščanja kupnih od blagovnih fondov ter večje družbene daivatve, ki so jih uvedli zvezni predpisi in občinski ljudski odbori.

Na področju investicijske po-

trošnje se ugotavlja tudi v letošnjem letu precejšnje zaostajanje za planirano dinamiko investicijske graditve. V primerjavi z ustreznim razdobjem lani so nižje investicije zlasti v gospodarstvu, medtem ko je potrošnja v negospodarskih dejavnostih višja. Ugotavlja se, da so največji problemi in slabosti v investiranju v našem okraju še vedno posledica ne dovolj smotrnih in načrtnih vlaganj sredstev, večinoma zaradi nezadostno proučenih dokumentacij.

V našem družbeno ekonomskem sistemu so nastale v zadnjem času deformacije, ki so bile v veliki meri posledica nepravilnega tolačenja pravic in dolžnosti samoupravnih organov, zlasti pa deformacije v škodo zakonitosti. Razne intervencije, partikularistične in lokalistične tendence so v nasprotju z načeli prostega razpolaganja s sredstvi na podlagi zakonite delitve dohodka povzročile nezakonita dejanja, ki so škodovala našemu nadaljnjemu razvijanju socialističnih odnosov — hkrati pa izzvale protiukrepe s političnimi in drugimi intervencijami.

III. TRADICIONALNE DELAVSKE ŠPORTNE IGRE V POSTOJNI

Množično kot še nikdar!

Delovni kolektiv »LIV« je prijavil 20 ekip s 70 tekmovalci

Z množičnimi tekmami v odbojki, streljanju z rano puško in balinanju so se prejšnji teden pričele v Postojni III. tradicionalne športne igre delovnih kolektivov postojnske občine. Igre organizira in vodi ob pomoči športnih društev posebna komisija za delovno rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Postojna.

Letošnja udeležba ekip in tekmovalcev je v primeri s prejšnjimi leti vsestransko rekordna. Delovni kolektivi so prijavili 175 ekip s skupno 816 tekmovalci, kar

kaže, da bo v povprečju nastopil vsak sedmi zaposlen v občini.

Na sporedu letošnjih iger, ki bodo trajale predvidoma več kot mesec dni, so naslednje discipline: nogomet (8 ekip), streljanje z rano puško (37 moških in 5 ženskih ekip), odbojka (12 moških in 5 ženskih ekip), balinanje (44 ekip), šah (18 ekip), tek (7 moških in 2 ženske ekipi), kolesarstvo (5 ekip), vleka vrvi (18 ekip) in namizni tenis (14 ekip).

Za letošnje igre je prijavila rekordno število moštev sindikalna podružnica kovinskega podjetja LIV Postojna. Barve tega kolektiva bo v dvajsetih moštvih zastopalo skoraj 70 tekmovalcev. Sicer pa so III. tradicionalne delavske igre tako ali tako najmožnejša športna prireditve, kar jih je bilo kdajkoli v Postojni. Za zmagovalna moštva in kolektive, ki se bo iger udeležil najbolj množično, so že pripravljena šte-

vilna priznanja, diplome in pokali.

Prejšnji teden so s tekmovalcem borbe na strelišču za Sovičem so navrgle dvojno zmago delovnemu kolektivu kmetijske zadruge v Postojni. Končna razvrstitev pri vrhu je v moški konkurenci naslednja: 1. KZ Postojna 345 krogov, 2. uprava GG Postojna 329 krogov, 3. Javor Postojna 324 krogov od 400 možnih krogov itd. Med posamezniki je bil s 93 od 100 možnih krogov prvi Mikoletič (KZ) pred Simsičem 92 (Mehanična delavnica GG), inž. Krivcem 92 (uprava GG) itd.

V ženski konkurenci je s 307 krogov zmagala ekipa KZ, sledijo banka 288 krogov, deško vzgajališče Planina 235 krogov itd. Posamezno je bila prva Gerželj 87 (banka), druga Suša 82 (KZ Postojna), tretja Tomažič 75 (banka) itd.

(Nadaljevanje na 7. strani)

SPREMENBE V LJUDSKI SKUPŠČINI LRS

Vida Tomšič - nova predsednica

Novi predsednik Izvršnega sveta LS LRS pa je postal dosedanj podpredsednik Viktor Avbelj

Minulo soboto je v Ljubljani zasedala Ljudska skupščina LRS,

ki je izvolila za novega predsednika skupščine dosedanj predsednik glavnega odbora SZDL Slovenije Vido Tomšič. Za novega predsednika izvršnega sveta pa je bil izvoljen dosedanj podpredsednik Viktor Avbelj. Novi člani izvršnega sveta so Rudi Čačinovič, Jože Tramšek in Beno Zupančič.

Na tej skupni seji obeh zborov Ljudske skupščine so poslanci razpravljali na osnovi ekspozicije Viktorja Avblja o gibanju gospodarstva v Sloveniji v prvih štirih mesecih letošnjega leta. Med drugim so ugotovili, da še vedno premalo izkoriščamo objektivne pogoje za predvideno povečanje proizvodnje in produktivnosti in izvoza.

RANKOVIČ V RIMU

Te dni se mudi v Rimu na uradnem obisku podpredsednik zveznega izvršnega sveta FLRJ Aleksander Rankovič. Med svojimi obiskom se bo razgovarjal z italijanskim premierom Fanfanijem in podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Piccionijem. Tovariša Rankoviča bo sprejel tudi predsednik republike Antonio Segni.

Takoj proučiti in odpraviti vzroke zaostajanja

Na osnovi teh ugotovitev sprejema zbor proizvajalcev naslednja priporočila in zaključke:

1) Glede na gibanje gospodarstva v letošnjem letu ter spričo ugotovljenih pomanjkljivosti ter slabosti naj občinski zbori proizvajalcev in organi delavskega upravljanja v podjetjih proučijo vzroke zaostajanja in stagnacije proizvodnje, v podjetjih, kjer se razvija proizvodnja po predvidenem planu, pa najdejo možnosti za še večji porast proizvodnje.

2) Glavna skrb v letošnjem letu mora biti usmerjena na doseganje večje proizvodnje in storitev ter na iskanje novih možnosti za izvoz. V izvoz naj se vključijo tudi podjetja, ki do sedaj niso izvažala, imajo pa za to pogoje. V ta namen bodo morala podjetja še nadalje stremeti za izboljšanjem organizacije dela v proizvodnji in v poslovanju nasploh, da bi se na ta način dosegla večja ekonomičnost, rentabilnost ter produktivnost in s tem uspešnej-

še uveljavljanje tako na domačem kot na tujih tržiščih. Bodoča gospodarska zbornica se bo morala intenzivneje ukvarjati s problemi proizvodnje ter skupaj z gospodarskimi organizacijami proučevati možnosti plasmana ter enotnega nastopanja na zunanjem tržišču.

3. Da se omogoči intenzivnejše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, je potrebno, da gospodarske organizacije vlagajo večja sredstva za redna obratna sredstva in da odpravljajo odvečnega reprodukcijskega materiala, polizdelkov in končnih izdelkov. Zaradi zadostne in časovne vsklajene preskrbe z obratnimi sredstvi za nabavo reprodukcijskega materiala in blaga široke potrošnje je potrebno, da se bančna sredstva čimbolj koncentrirajo. V tej zvezi se kaže nujna potreba po združitvi komunalnih bank v eno močno komunalno banko. Zato priporoča zbor proizvajalcev združitve komunalnih

bank s 1. julijem 1962. Občinski ljudski odbori naj že na prvi svoji seji sprejememo tozadevne sklepe.

4. Odpraviti je treba neskladnosti med gibanjem osebnih dohodkov in produktivnostjo dela ter prevelikimi razponi v osebnih dohodkih med posameznimi kategorijami zaposlenih. Osebnih prejemke je treba uskladiti po eni strani z rezultati prizadevanj kolektiva za boljše gospodarjenje, po drugi strani s pomembnostjo delovnega mesta oziroma z vloženim delom posameznika.

To zahteva od gospodarskih organizacij, da temeljito proučijo tudi že sprejete pravilnike ter da že postavljena načela in merila o delitvi čistega in osebnega dohodka uskladijo s pravkar izdanimi navodili Zvezne ljudske skupščine. V tej zvezi imajo občinske komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka in zbori proizvajalcev zelo odgovorne in težke naloge. Pri tem opozarja zbor proizvajalcev na pravilno razmerje osebnih dohodkov med najnižjimi in najvišjimi kategorijami.

(Nadalj. na 3. strani)

Obvestilo sodelavcem

Prosimo vse sodelavce, ki imajo za svoje prispevke ali druge storitve prejeti od uredništva ali od uprave našega lista kakršnekoli prejemke, da nam v smislu določil odloka o načinu izplačevanja dohodkov, ki jih dobivajo posamezniki od državnih organov in družbenih pravnih oseb, ter v smislu ustrezne uredbe zveznega državnega sekretarja za finance (obojje v Uradnem listu FLRJ št. 23/62) takoj sporočijo številko svojega žiro računa pri Komunalni banki. Ta račun so dolžni odpri vsi, ki imajo izven dohodkov iz svojega rednega delovnega razmerja prejeti v tekočem

koledarskem letu hkrati več kot 10 tisoč din (v enem znesku) ali več kot 30 tisoč din v manjših zneskih, toda od istega uporabnika družbenega premoženja, ali pa več kot sto tisoč din od več različnih podjetij in ustanov ali državnih organov.

V primeru pa, ko gre za manjša izplačila občasnim sodelavcem, prosimo, da vsak že na poslanem prispevku napiše in lastnoročno podpiše izjavo, da ni dolžan odpreti žiro računa v banki, ker v nasprotnem primeru spričo omejenih predpisov ne bomo mogli izplačati ustreznega honorarja.

Uredništvo in uprava

TURNIJA MEŠANEGA ZBORA DOMA JLA IZ BEOGRADA PO PRIMORSKI

Te dni je nastopal po večjih mestih Primorske mešani zbor centralnega doma JLA iz Beograda. Obiskali so nas, ko so se vračali s turneje po Avstriji in Švici, kjer so med drugim nastopali tudi na festivalih v Salzburgu in Luganu skupno s simfoničnim orkestrom zagrebške filharmonije. V naših krajih so priredili koncertne nastope v Sežani, Kopru in Postojni, v prihodnjih dneh pa jih bo zanesla pot še v Ajdovščino, Novo Gorico in Tolmino. Na teh koncertih izvaja mešani zbor pod vodstvom znanega dirigenta Mladena Jaguša zanimiv spored v dveh delih. V prvem delu poje umetniške pesmi jugoslovanskih avtorjev. Ciklus teh pesmi nosi značilen naslov »Pesmi gneva in upora« in »Barve in zvoki moje domovine«. Pesmi spremlja tekst, ki ga je napisal beografski književnik Zoran Gavrilović. Slovenski prevod Mileta Klopčiča recitira član SNG Drame Janez Rohaček. Nastop osrednjega armijskega ansambla, ki ga imamo v lepem spominu že s prejšnjih koncertov, je pomenil za vse naše kraje lep kulturni dogodek.

ZAPISEK OB ZBORIH VOLIVCEV

Volivci nezadovoljni s preobširnimi dnevnimi redi

Na enem izmed zadnjih zborov volivcev, ki so bili v Kopru, se je ponovno pokazalo, da se vprašanje dobre priprave zbora volivcev začne že pri dnevnem redu, ki je bil tokrat odločno preobremenjen. Od petih točk dnevnega reda so bile tri take, ki bi zahtevale celoten večer zase. To je kasneje obravnava na zboru volivcev tudi potrdila.

Potek samega zbora volivcev je pokazal, da so volivci čedalje manj zadovoljni, če je razmerje med referati in razpravo 2:1, če za poročila porabijo večino časa in le manjši del za razpravo, kar se je doslej le prečestokrat in se

še vedno dogaja. Volivci vedo, da je namen zbora v tem, da oni podajo mnenje, kritiko in predloge na zadeve, ki so na dnevnem redu. To pa zahteva temeljitejšo pripravo tovarišev, ki o posameznih točkah poročajo. Poročila bi morala biti krajša, jedrnat, da povemo volivcem tisto, kar je za razpravo in odločanje na zboru bistveno, da podčrtamo tiste stvari, o katerih je potrebno, da volivci podajo mnenje.

Tako je bil v razpravi podan predlog, naj bodo poročila krajša, kolikor pa to ne more biti, naj bi jih predhodno dostavili volivcem pisмено. Seveda se pri tem

postavlja vprašanje, kaj je ceneje, laže in bolj učinkovito.

Pri vsebini obravnave se je pokazalo, kako težko je ali celo nemogoče, da bi zbor volivcev v enem večeru prediskutiral tako obširno problematiko, kot je perspektivni plan, pa čeravno je ob tej priložnosti šlo samo za dopolnitve. Kako dobiti način, ki bi zainteresiral večje število državljanov in omogočil bolj poglobljeno razpravo?

Ker je bil dnevni red preobširen, je prišlo do tega, da je delovni predsednik razpravo prekinjal zato, da smo prišli k naslednji točki. To je povzročalo nervo-

zo volivcev, in sicer pri tistih, ki bi želeli, da bi hitreje končali, saj je prenekateri zvečer preutrujen, da bi lahko z veseljem sodeloval v obširni razpravi. Mnogi med navzočimi pa so bili nezadovoljni, ker bi radi sodelovali v razpravi, pa enostavno niso prišli do tega.

Tako so verjetno mnoge upravljene in koristne pripombe državljanov ostale neizrečene.

Glede same vsebine razprave je bilo izrečenih mnogo upravičenih pripomb na delo stanovanjske skupnosti, komunalnega servisa in tako dalje.

Iz poročila o delu stanovanjske skupnosti je bilo razvidno, da je v letu 1960—1961 ostalo nepobrane najemnine okrog 60 milijonov, da okrog 20 odstotkov stanovanj sploh nima oskrbnika itd. O tem je »Slovenski Jadran« poročal že v prejšnji številki. Tajnik stanovanjske skupnosti je med drugim še povedal, da se bodo znatno povišali manipulativni stroški banke v zvezi s plačevanjem stanarine, tako da je nevarnost, da se bo še večji del že tako skromnega fonda zapravil za administracijo. Ali se ne bi dalo tega poslovanja poenostaviti in poceniti?

Veliko razprave je bilo ponovno okrog dela amortizacije za stare hiše, ki znaša procentualno prav toliko kakor za nove. Rečeno je bilo, naj se to čimprej uredi, tako da bo več sredstev za popravilo in vzdrževanje starih hiš. Po podatkih nekega diskutanta še vedno stanuje v starih hišah 89 odstotkov prebivalcev Kopra in bo ta stanovanjski fond, če nadaljujemo s tem tempom izgradnje novih stanovanj, moral kljub temu služiti še dolgo vrsto let. To pa zahteva od nas boljše skrb za vzdrževanje starih hiš!

A. P.

DOBER POSLUH ZA

Tomos Koper

Upravni odbor TOMOS je na dvodnevem zasedanju proučil predlog komisije za usklajevanje pravilnika o delitvi čistega dohodka in osebnega dohodka, upoštevajoč pri tem zadnje zakonske predpise in navodila zvezne komisije. Iz dokumentacije, predložene upravnemu odboru, izhaja, da je bila delitev dohodka v tem podjetju za leto 1961 pravilno izvedena in razdeljena na sklade in osebne dohodke po predpisanih načelih ter je bila potrjena zaključnega računa za preteklo leto s strani delavskega sveta pravilna.

Novi pravilniki o delitvi čistega dohodka bodo točno predvideli, koliko ustvarjenih finančnih sredstev bodo določili za osebne dohodke, za skupno porabo in za nadaljnji razvoj podjetja. Povečanje osebnih dohodkov bo možno samo, če bodo dosegli večji čisti dohodek v podjetju z večjim prizadevanjem delavcev. V tem primeru se povečajo osebni dohodki za enak odstotek, kakor se je povečal čisti dohodek. Ako pa je prišlo do večjega čistega dohodka zaradi splošnih sprememb v cenah, ali zaradi spremenjenih instrumentov za delitev dohodka in sploh zaradi činiteljev, ki jih ni moč pripisati delovnemu kolektivu, tedaj se tako doseženi dohodek prenese v celoti v sklade. Povečanje osebnega dohodka bo izvedljivo še v primeru, ko bo dosežen večji čisti dohodek zaradi izboljšanja tehnične opreme delovnih mest in naprednejšega tehnološkega postopka, boljše organizacije dela, racionalnega izkoriščanja zmogljivosti in podobno. Zvišanje osebnih dohodkov iz tega vira naj spodbuja interes delavcev za boljše gospodarske dosežke podjetja. Ustrezni del na opisani način pridobljenih sredstev pa mora prav tako vplivati na povečanje odstotka čistega dohodka, namenjenega za sklade.

V tem smislu izpopolnjeni pravilnik je dan v razpravo kolektivu, nato pa ga bodo dali delavskemu svetu v dokončno potrditev.

J. Z.

Koper, Izola in Sežana: združevanje v gradbeništvu

Pisali smo že o koristih in nujnosti združevanja gospodarskih organizacij koprškega okraja, ki se ukvarjajo z gradbeništvom. Prav te dni so bili doseženi sporazumi o združevanju podjetij Projekt Koper, 1. maj Koper, Gradbenik Izola in Kraški zidar Sežana. Tako združeno podjetje bo lahko uspešneje konkuriralo tudi močnejšim podjetjem te vrste v republiki, kakor pa so lahko to delala posamezno doslej, ker te konkurence mnogokrat celo v okraju niso mogla vzdržati.

Poseben problem ob robu dogodkov pri tem združevanju je opekarna Ruda v Izoli. Združitev z njo se odločno upirajo druga gradbena podjetja, dokler ne bodo v Rudi rešili kadrovskega vprašanja ter postavili organizacije podjetja in tehnološkega proizvodnega procesa na naprednejšo podlago. Na zadnjem sestanku osnovne organizacije ZK v podjetju so mnogi člani kolektiva zelo kritično ocenili vse pomanjkljivosti in napake pri delu — čeprav je treba po drugi strani reči, da so nekateri postavljali tudi nevedne trditve, češ da je tovarna družbena last in da je družba zato ne bi smela samo kritizirati, ampak ji predvsem pomagati, ko je zašla v težave. Nihče pa ni pri tem ugotavljal, zakaj je podjetje v težavah. Eden izmed vzrokov je prav zgorela kadrovska politika, ki kaže, da se v podjetju celo otepa strokovnih kadrov. Tako so na primer štipendirali strokovnjaka za izdelavo gradbenega materiala, ko pa so potem dobili v podjetje industrijskega tehnika za izdelavo gradbenega materiala, ga niso dali k ustreznemu delu, marveč se je moral ukvarjati z nekimi gradbenimi načrti, dokler ga niso naposled sploh premetili v komunalno podjetje, kjer je na čisto drugem delu.

Opeko izdelujejo v Rudi še vedno tako, kot so to počeli pred dvajsetimi leti. Pomanjkljiva mehanizacija in vztrajanje na preživelih standardnih izdelkih, znanih po nesrečnem odstotku solitra, ki ga vsebujejo, zraven tega pa vztrajanje na visokih kalkulativnih cenah teh izdelkov — vse to je pripeljalo tako daleč, da so se nabrale prevelike zaloge in je Ruda zašla v hude težave. Nadaljnje vztrajanje pri dosedanjem načinu dela in drugih napakah se utegne bridko maščevati ne samo podjetju, ampak tudi širši skupnosti, predvsem komuni. Nihče ni nikoli nič ukrenil, da bi se stanje bistveno spremenilo, čeprav so v Izoli in drugam na Koprsko vozila gradbena podjetja opeko iz Ljubljane in Gorice ceneje s prevozom vred, kakor pa je stala franco tovarna pri Rudi v Izoli — ne glede na to, da je opeka od drugod boljše kvalitete in sodobnejše oblike. Gre zlasti za preusmeritev proizvodnje na opeko v modelu (20×20×30), ker ta zelo pocenjuje gradbene storitve.

Nekoliko se Ruda že otreša težav in zadnje dni vozi svoje izdelke proti Reki in nekaj bo šlo celo v izvoz, vendar pa se bo morala temeljito lotiti svojega združenja ob pomoči vseh pristojnih občinskih organov.

Kraški zidar: poiskati dovolj dela

V pravilniku imajo določilo, ki pravi, da lahko delijo presežek po tromesečjih. Iz objektivnih razlogov tega niso mogli opraviti v roku. Presežek iz zaključnega računa za leto 1961 so razdelili polovico na sklade in polovico na osebni dohodek. Deliti so tako, da je dobil vsak član delovnega kolektiva po 8% osebnega dohodka, potem pa še po uspehu ekonomske enote. Približno je dobil vsak dohodek poldruga meseca.

Na priporočilo občinskega zbora proizvajavcev so popravili razmerje med skladi in osebnimi dohodki v korist skladov. Tudi o razponu prejemkov so razpravljali in ga popravili od 1:5,5 na 1:4 in sklenili, naj bi bili najnižji prejemki 15.000 din. Pravijo tudi, da se izboljšujejo notranji odnosi, čeprav je na drugi strani slišati, da imajo nekateri vodilni ljudje nepravilen odnos do svojih sodelavcev. Da ne bi bil nihče po krivem prizadet, je treba povedati, da leti to na sekretarja podjetja, ki se je pred kratkim celo toliko spozabil, da je neki uslužbenik zagnal v glavo knjigo.

Veliko je bilo govora okrog prejemkov in nagrade direktorja. Med delovnim kolektivom so mnenja, da ne zasluži stokrat večje nagrade kot navadni delavec, kot se je primerilo za Novo leto 1962.

Največji problem v kolektivu pa je prav gotovo dejstvo, da nimajo dovolj dela in da jim grozi, da ga bo v bodoče še manj. Razen vremenskih neprilic je to tudi vzrok, da ne dosega plana. Njihovo mnenje je, da bi morali premisliti o reorganizaciji in združevanju gradbenih podjetij. Posebno vprašanje je še, če sta že v sami Sežani potrebni dve gradbeni podjetji, tako da prihaja celo do neelojalne konkurence. Ali bi ne bilo edino pravilno, da bi »Splošno obrtno podjetje« opravljalo običajne različne usluge, »Kraški zidar« pa gradbeno dejavnost pri novih gospodarskih in negospodarskih investicijah?

Autoremont Sežana: bolje nagrajevati

Pravilnik o delitvi čistega in osebnega dohodka ter nagrajevanje so izdelali na podlagi točkovanja, kjer je bila odločujoča kvalifikacija. Ta način ni vplival stimulatивно na proizvajavce, da bi se borili za dvig proizvodnosti. Nov pravilnik bo moral to vprašanje urediti drugače, razen tega pa še točno določiti odnos in merila med osebnimi dohodki in skladi. Obnesel se tudi ni sistem akontacij, ker delavec nikoli točno ne ve, koliko je zaslužil. Osebnih dohodkov bo treba ugotavljati mesečno. To bo vplivalo stimulatивно tudi na produktivnost dela. Zdaj delijo osebni dohodek v podjetju v razponu 1:3, najnižji dohodek je pri tem 18.000 din.

KORISTEN POSVET O ŠKOCJANSKIH JAMAH

Kako rešiti kopico vprašanj

Predlog: začasna priključitev Škocjanskih jam k upravi Postojnske jame

Pretekli teden je sklical republiški svet za turizem v Postojni posvet o vprašanih Škocjanskih jam. Na posvetu so ugotovili, da je bilo doslej rešeno samo vprašanje zavarovanja električne razsvetljave, odprta pa so ostala vprašanja parkirnega prostora, lažjega dostopa v jame, preureditve gostišča v Matovunu, redne prometne povezave in propagande. Vse to, a zlasti še zadnje, je krivo, da obisk v Škocjanskih jamah zadnja leta posuša, čeprav leže blizu najprometnejših cestnih in železniških prog in v pasu malega obsejnega prometa.

Na podlagi podrobnih razprav so na sestanku sprejeli priporočila, naj bi občini Postojna in Sežana skupaj z upravama Postojnske jame in Škocjanskih jam preučili možnosti in pogoje za vsaj začasno priključitev Škocjanskih jam k upravi Postojnske jame. Z avtobusnimi podjetji naj bi našli način za uvedbo zveze med Divačo in jamami, s potovalnimi uradi pa organiziranje rednih izletov domačin in tujih turistov, ki prihajajo na naš Jadran. Za parkiranje avtomobilov bi vzeli začasno v najem bližnji travnik.

Mimo tega bi bilo treba vsaj nekatere boljše urediti gostilni v Matovunu, medtem ko bi bilo treba za poznejši čas pripraviti načrt in predračun za sodobnejše gostišče. Gostinjska zbornica in turistična zveza bi morali s pomočjo ostalih činiteljev pripraviti še pred glavnim posvetom vsaj skromen projekt. S tem v zvezi bi morali poskrbeti za propagiranje obiskov v jami zlasti tudi v Trstu in v drugih italijanskih obmejnih krajih v malem obmejnem pasu. Končno pa

ne bi bilo potrebno izdelati načrt in dokumentacijo za postopno popolno rešitev vseh navedenih vprašanj.

Divaško turistično društvo, ki ni doslej pokazalo nobene dejavnosti, bi tudi moglo mnogo dopomoči do izboljšanja položaja. Ustanovilo naj bi informacijsko pisarno, ki bi nadomestila manjkajoči potovalni urad, skrbel za menjavo valut, posredovanje pri izdajanju propusnic v malem obmejnem prometu, prodajala vstopnice za jame ter skrbela za informacije in propagando.

Na posvetu so se dotaknili tudi vprašanja Divaške jame. Vilenice in Slivniški dimnjak. Prvi dve jami bi bilo treba zavarovati pred uničevanjem, Slivniške dimnice pa usposobiti za obiske, kar pa naj bi bila v prvi vrsti skrb hrupeljske občine in turističnega društva, katero je nujno treba v hrupeljah čimprej ustanoviti.

Analiza danih pogojev in možnosti je tudi pokazala, da bi se moralo Škocjanske jame ne le same vzdrževati in dalje razvijati, marveč bi morale postati že v dosegnem času tudi dobičkonosne za sežansko občino in za vs naš turizem.

R. R.

Tudi pivo odločno predrago!

Kljub nasprotnim priporočilom republiških in okrajnih organov ter gostinskih in turističnih organizacij, o

šemer smo svoječasno pisali tudi v našem listu, da naše občine letos pretirano povečale prometni davek in vno. Vzporedno s povečanim davkom in v večini primerov tudi prek te mere so podražili vino tudi gostinski obrati. Posledice niso izostale — potrošnja je padla skoraj za polovico. Na ozemlju malega obsejnega prometa je povzročilo pretirano povišanje cen vina tudi zmanjšanje izletniških obiskov z italijanske strani, kjer je vino cenejšje.

Občine so svojo napako kmalu uvidele in spoznale, da od povečanega davka ne bodo imele koristi, marveč prej obširno škodo, tako glede dohodkov kakor tudi glede tujkega prometa, zato so davek znizale in pritisnile na gostince, da so vino pocenili. Medtem pa ko se je vino pocenilo, so ostale cene piva še dalje pretirano visoke. Temu je v največji meri krivo obdavčenje, ki je celo dvakratno. Najprej mora plačati davek (okoli 6 odstotkov) sam proizvajavec, nato pa še gostinec trošarino, ki znaša 25 odstotkov. Oba davka

predstavljata tako skoraj tretjino vse cene piva.

Mala 3-decilitrna steklenica piva navadne kvalitete stane ob dostavi v gostišče 42 dinarjev, s prometnim davkom skupaj 55,50 dinarja, potrošnik pa plača zanj 70 do 80 dinarjev, torej 28 do 48 dinarjev več kot ob proizvodnji s tovarniškim in gostinjskim dobičkom vred. Razmerje pri politriški steklenici pa je naslednje: cena pri grosistu je 58 dinarjev, s prometnim davkom 72,50 dinarja, za potrošnika pa najmanj 120 in tudi do 180 dinarjev. Isto velja za litrsko pivo iz sodčkov, kjer je grosistična cena 35 dinarjev, a z davkom vred že 106,25 dinarja.

Ce upoštevamo, da je pri pivu proizvodna cena nizka, da ima tudi nizke odstotke alkohola (povprečno 3 stopinje) in je v bistvu hranilno, mu je cena v primerjavi z vinom dosti dosti previsoka, in kakor pri predraženem vinu, se tudi pri pivu konzum manjša. To odločno govori za to, da znizamo tudi davek na pivo in ga tako pocenimo.

R.

Slovenska pesem navdušuje

Med številnimi prireditvami, ki jih je v letošnji predsezoni že organiziralo v razvedrilo domačin in tujih gostov Turistično društvo Piran-Portorož, je bil v nedeljo, 10. junija, na sporedu koncert koroškega akademškega okteta. Dvorana Ljudskega doma je bila polna skoraj izključno inozemske publike. Prvi del sporeda je ob-

segal nekatere koralne, črnske duhovne in narodne pesmi drugih narodov, toda čeprav je oktet že za njihovo interpretacijo žel polno priznanje, se je aplavz stopnjeval v drugem delu, ko so bile na sporedu samo slovenske, med njimi seveda po večini koroške narodne pesmi, tako da so poslušalci zahtevali ponovitev nekaterih. Vodilci posameznih skupin inozemskih gostov so se zanimali pri prireditelju, če ne bi mogel oktet prirediti ločen koncert oziroma ponovitev nekaterih pesmi izključno še za njihovo skupino, ker so izrazili prepričanje, da bo prav gotovo žal tistim gostom, ki koncertu niso prisostvovali. (j)

TVOJA KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

Pod geslom »Tvoja kri rešuje življenje« je bila minuli petek v Izoli proslava v počastitev dneva krvodajalcev, ki sta jo organizirala občinska odbora RK in Socialistične zveze. Ob tej priložnosti je bilo omenjeno, da je v zadnjem letu dalo 922 občanov Izole skupno okrog 300 litrov krvi za potrebe bolnišnic. Na proslavi so bili pohvaljeni kolektivi Mehano-tehnik, Slobošnega komunalnega podjetja, obrata Pletilstvo Rašica in kolektiva transfuzijske postaje, medtem ko so krvodajalci Franc Baša, Davorin Reščič, Fr. Rapuš, Stane Rop, Diuro Kolarič in Alojz Celec prejeli za več kot deseterakratno dajanje krvi zlate značke. Pismeno pohvalo glavnega odbora RKS pa je prejel Niko Kandido iz Mehano-tehnik za radi svoje požrtvovalne agitacije za krvodajalstvo.

Pri proslavi so s kulturnim snoredom sodelovali tudi člani DPD Svoboda iz Izole, pevci Delamara, recitatorji, godba na pihala in člani izolskega italijanskega kulturnega krožka. O nomeni krvodajalstva sta govorila upravnik okrajne hišenskega zavoda dr. Polde Hladnik in član italijanskega kulturnega krožka Nereo Parma. rd

ZNAČILNOSTI GOSPODARSTVA NA POSTOJSKEM

Gibanje osebnih dohodkov

Po evidenci DOD statistične službe pri ObLO Postojna povzemamo, da je povprečni osebni dohodek na zaposlenega v družbenem sektorju gospodarstva postojnske občine padel od 25.866 v januarju na 24.943 din v aprilu ali za 3,6 odstotka. Kljub padcu pa so zlasti razveseljive strukturne spremembe po skupinah, kjer je število delavcev z do 20 tisoč osebnimi dohodki padlo od 1.434 v januarju na 1.280 v aprilu. Zaposlenih oseb, ki so prejele do 10.000 din, je bilo v januarju 70, v aprilu pa samo 48. V istem času je število zaposlenih s prejemki od 20 do 25 tisoč poraslo od 1.163 na 1.373.

V negospodarskih dejavnostih postojnske občine je znašal povprečni osebni dohodek v januarju 29.551, v aprilu pa 33.560 dinarjev (13,5-odstotni porast). V šolstvu se je dvignil od 28.838 na 32.216, v občinski upravi od 26.742 na 32.210, v zdravstvu od 36.479

na 43.085, v socialnem zavarovanju od 23.071 na 26.307, v veterinarstvu od 32.250 na 52.250 in v gospodarskih ustanovah od 26.712 na 32.524 dinarjev. (ma)

GOSTIŠČE »NA OBALI« OBNOVLJENO

V pripravih na letošnje turistično sezono je obnovilo svoje prostore tudi gostišče »Na obali« ob pristanišču v Piranu, znano predvsem pri domačinih turistih zaradi zmernih cen. Za izboljšanje svojega poslovanja namestila gostišče montirati te dni še velik hladilnik.

(j)

POLETI NA DELO

Šestim dijakom postojnske gimnazije, ki so že predhodno prijaviili svojo udeležbo za letošnje mladinsko delovno akcijo pri izgradnji »Avtoceste bratstva in enotnosti«, se je pred dnevi pridružil še enajst prijaviteljev iz te šole. Dijaki bodo odšli na enomesečno akcijo s srednješolsko brigado 1. avgusta.

NAŠ GOSPODARSKI KOMENTAR

Za večjo produktivnost večji prejemki

Pregled zaključnih računov gospodarskih organizacij za lansko leto nam odkriva nekatere posebnosti, ki nam dajejo dovolj razlogov za sklepanje o poslovanju gospodarskih organizacij in obenem tudi za primerno ukrepanje tam, kjer je to potrebno.

V prvi vrsti moramo ugotoviti, da se je po podatkih iz zaključnih računov gospodarskih organizacij in ti so brez dvoma dovolj trdna podlaga za sklepanje, celotni dohodek lani dvignil za 18,4% v primerjavi z letom prej. Tak rezultat bi bil vsekakor razveseljiv, če bi bil dosežen z večjo proizvodnjo blaga, z boljše kakovostjo in z drugimi ekonomskimi činitelji. Podatki v zvezi s tem kažejo, da so omenjeni činitelji vplivali na porast celotnega dohodka le do polovice, dočim so na drugo polovico povišanja vplivale — višje cene, kajti cene so bile lani povprečno za 9% višje kot so bile v l. 1960. Da je prišlo do tega, kažejo dalje podrobnejše analize, so vzroki v povišanju najemnin in zakupnin, stroškov za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev, dalje stroškov za reklame, propagando in reprezentanco, za uvajanje nove proizvodnje, amortizacije in raznih

drugih stroškov. Med njimi niso najmanjši stroški za udeležbo na raznih sejnih in stroški za članarine v raznih zbornicah in podobno. Ni dvoma, da v letošnjih naporih za številno lahko iščemo v omenjenih postavkah močnejši in rezerve za ponovno znižanje cen.

Posebej moramo omeniti med stroški, ki so lani občutno narasli, tudi nadpovprečno povečanje obresti za razne kredite in pa povišanje tarif za bančne storitve. Oboje je postalo v zadnjem času vprašanje, o katerem je luno mnogo govora, saj je Narodna banka n. pr. povišala svoje dohodke po novi tarifi za bančne storitve za šestkrat v primerjavi s prejšnjimi leti, dočim so obresti pri komunalnih bankah v zadnjem letu izredno visoke in jih gospodarske organizacije, ki doslej na to postavko niso polagale prevelike skrbi, vedno bolj čutijo. Nič čudnega ni zato, če so n. pr. nekatere komunalne banke na pritisk prizadele v drugih republikah že začele zniževati tarife za bančne storitve in lahko računamo, da bodo to storile tudi druge. S tem bodo tudi prispevale svoj delež k zniževanju cen na staro ravnen ali še na nižje.

Končno naj še omenimo, da

se je lani delež gospodarskih organizacij po podatkih iz zaključnih računov povečal za 43%. Približno v takem odstotku so gospodarske organizacije lani tudi povišale sredstva, namenjena za osebne dohodke, dočim naj bi ostale od čistega dohodka vložile v sklade. Vendar pa kritična presoja tega razmerja med sredstvi čistega dohodka določenih za osebne dohodke in za sklade pokaže, da povišanje dela, namenjenega za osebne dohodke, ni vedno rezultat boljše gospodarjenja, večje produktivnosti in podobno. Do tega je v glavnem prišlo zaradi novega načina in sistema delitve dohodka, ker se je lani produktivnost povečala le za dobrih 7%.

Popolnoma razumljivo je, da je tak razvoj v lanskem letu povzročil nekatere negativne posledice, ki jih moramo letos odstraniti. Kako in kje moramo to storiti, nam povedo gornji kratki podatki, iz katerih lahko jasno sklepamo, da mora povečanje osebnih dohodkov biti rezultat v prvi vrsti večje produktivnosti, kar mora skumno z znižanjem nekaterih drugih elementov, o katerih je bilo govora, vplivati na znižanje cen.

-dt-

PRAVILNE UKREPE

Elektroprenos Divača: urediti odnose

Za nepravilnosti, ki so se dogajale v podjetju, pravijo, da ne nosijo odgovornosti delavci ali organi delavskega samoupravljanja, ampak vodilni ljudje. Ta trditve bi verjetno težko prestala podrobnejše raziskovanje. Čeprav je res, da so na sestankih servirali pomanjkljivosti neobjektivno in olepšano, bi bilo težko trditi, da kolektiv za razne nepravilnosti ni vedel. Dokaz za to je eden sestankov delavskega sveta, ki je bil po razdelitvi nagrad. Ze tako je bilo precej hude krvi, ker so dobili nagrade nekateri ljudje, ki je niso zaslužili s svojim delom ali pa so celo s svojimi napakami škodovali podjetju in odnosom v kolektivu. Delovni kolektiv je molčal, ker podjetje ni zahtevalo povrnitve škode od tehnične vodje, ki je razbil osební avtomobil in povzročil s tem milijonsko škodo. Delavski svet molči tudi še zdaj, ko je ta tovariš celo prejel še nagrado.

Nekaj problemov je v podjetju, ki so zunanjega značaja in jih je zato težje reševati. Tako imajo probleme z delovno silo, ki jim je centralno podjetje preprosto pošlje, ne da bi pri tem upoštevalo mnenje kolektiva v Divači ali odvečno delovno silo v občini. Prav tako so v podjetju mnenja, da so nekateri ukrepi, ki jim jih diktirajo iz Ljubljane, neekonomični in predstavljajo nepotrebno razmetavanje denarja. Kot primer navajajo čiščenje daljnovodov s steklenim papirjem pred pleskanjem. Starejši delavci zatrjujejo, da tega v svoji dvajsetletni praksi še niso delali in da tega ne počno tudi nikjer drugje po svetu.

V podjetju pravijo, da bodo o osebnih dohodkih še razpravljali, vendar ne samo o tistih delavcih, ki zaslužijo po 15.000 din mesečno, ampak bolj okrog vprašanja, ali so upravičeni visoki osebni dohodki, tudi preko 80.000 din.

Mehanotehnika: veliko razumevanje

Naša znana tovarna kovinske galanterije in mehaničnih igrac ter izdelkov iz plastičnih mas Mehanotehnika v Izoli se izredno uveljavlja zlasti v izvozu, pa tudi sicer je zgleden primer dobrega gospodarjenja. Zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala iz uvoza je v prvih nekaj mesecih zaostala v izvajanju letošnjega gospodarskega načrta, ko pa so material dobili, so s podvojeno silo pljunili v roke in nadoknadili zamujeno. Zgledno zavestnost so pokazali te dni člani delovnega kolektiva, ko je bila tovarna v škripih zaradi odpreme nujnega naročila za izvoz. Treba je bilo namreč v roku odpremiti na ladjo določene količine izdelkov, za katere so bili tudi pogodbeno vezani z nekaterimi kooperanti. Šlo je za neke nove izvozne artikule. Časovno stisko in zamudo so prebrodili tako, da so šli na pomoč v montažne oddelke tudi člani kolektiva, ki so sicer zaposleni v režijskih ekonomskih enotah vključno z upravo podjetja. Pri montaži in pakiranju so vsi tako krepko zagrabil za delo, da je bilo vse pravočasno opravljeno in blago v redu odpremljeno na ladjo, hkrati s tem pa tudi nadoknadena proizvodna zamuda glede na postavljene planske obveznosti Mehanotehnike.

Pokazana visoka zavest delovnega kolektiva zasluži vse priznanje — posebno že, ker so člani režijskih ekonomskih enot, ki so sodelovali v tej akciji, delo v montažnih oddelkih opravili brezplačno in prostovoljno, s tem da so ta čas svoje redno delo v režijskih enotah opravili v popoldanskem času.

TOK: pravočasni in uspešni ukrepi

Da se je Tovarna organskih kislin v Ilirski Bistrici močno vključila v prizadevanja našega gospodarstva za čim večji izvoz, smo slišali že pred dnevi ob občinskem prazniku bistrške komunke. TOK pa je bila hkrati tudi med prvimi podjetji v koprskem okraju, ki so se lotila popraviljanja stvari takoj po znanem Titovem govoru v Splitu. Predvsem so naporí delovnega kolektiva usmerjeni na povečanje storilnosti in s tem proizvodnje, hkrati pa na zmanjšanje materialnih in drugih stroškov, na zboljšanje kvalitete izdelkov, zniževanje cen in podobno. Kljub rekonstrukciji, ki so jo šele pred dnevi deloma dokončali, so v tovarni letošnji plan celo delno že prekoračili — tako po fizičnem obsegu proizvodnje, kot po finančni realizaciji. Delajo v treh izmenah in izkoriščajo svoje zmogljivosti do največje možne mere. V ta namen so ponovno proučili vsa delovna mesta, pravilnike o delitvi čistega in osebnih dohodkov, pravilnik o uporabi avtomobilov in druge.

Osební dohodki v tovarni se gibljejo v razponu 1:4, razmerje med skladom osebnih dohodkov in drugimi skladi podjetja je 80:20 odstotkov. Nasproti letu 1961 so letos odmerili za sklade 176 odstotkov, osebni dohodki pa so jim zrasi v letu 1961 nasproti letu 1960 za 9 odstotkov.

Skrite rezerve so našli še tudi v provizijah svojih trgovskih zastopnikov: znižali so jih za 50 odstotkov, ker imajo zaradi dobro doidega blaga in njegove že znane kvalitete dokaj lahko delo ob njegoví prodaji.

Vsi ti ukrepi so povzročili, da je TOK kljub zvišanju cen osnovnih surovinam, kljub zvišanemu prometnemu davku in drugim podražitvam svoje izdelke vendarle pocenila za okrog 10 odstotkov, kar je prav gotovo eden redkih primerov v našem gospodarstvu.

Izola: ukrepi zbora proizvajavcev

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka je minuli teden poročala o svojem delu občinskemu zboru proizvajavcev. Ker je podobna problematika skoraj okrog vseh komisij, naj povemo nekaj več o njenem delu in ukrepih, zlasti še, ker se ob tem zrcali tudi uspešno in poglobljeno delo občinskega zbora proizvajavcev. Mnenje vseh je, da delo tega organa ni nič več kampanjsko, marveč je zdaj že značilno po stalni in nenehni skrbi za vse gospodarske politike, spremljanju razvoja in izvajanja gospodarskega načrta, gospodarjenja posameznih podjetij in podobno.

Komisija je morala upotovati, da niso vsa podjetja pravočasno pripravila vse potrebne dokumentacije in da nekatera tudi niso z razumevanjem sprejela novih predpisov. Zato je Zbor proizvajavcev ObLO Izola v zvezi s tem sprejel vrsto sklepov, ki naj jih kar naštejemo:

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi dohodka naj ponovno opozori vse gospodarske organizacije in zavode, da dosledno spoštujejo roke za dostavo potrebne dokumentacije; da v sprejetih spremenjenih pravilnikih odpravijo vse nezakonitosti in skrite viře osebnih dohodkov; naj se delo komisije pri obravnavanju dokumentacije podjetij odrazi na stabilizaciji cen na trgu; na eni prihodnjih sej naj zbor proizvajavcev razpravlja tudi o pravilnikih za delitev osebnih dohodkov v zavodih in ustanovah, ker se tudi tam pojavljajo anomalije (preveliki razponi in neupravičeno visoki osebni dohodki); občinska komisija naj skuša postaviti najnižji osebni dohodek (tako imenovani eksistenčni minimum) v vseh gospodarskih organizacijah. (Predlagali so sicer tudi, naj bi zbor proizvajavcev določil tudi maksimum osebnega dohodka, kar pa je seveda neizvedljivo.) Končno so priporočili komisiji, naj bo pri svojem delu dosledna in odločna, zlasti kar zadeva postavljene roke. Sprejeli so še sklep, da bo v nasprotnem primeru blokirán račun pri Narodni banki vsem kršiteljem rokov.

Zadnje seje zborov proizvajavcev so hkrati dokaz, da se ti organi pri naših občinah aktivno in prizadeto vključujejo v gospodarsko življenje svojih komun, saj je udeležba vedno boljša in odborniki aktivno sodelujejo v razpravah in predlaganju ustreznih ukrepov. (dr)

Večjo proizvodnjo in več izvoza!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede na ugotovljeno problematiko s področja strokovnega izobraževanja daje zbor proizvajalcev naslednja priporočila:

1. Politično izvršilni in upravni

organi ljudskih odborov, sekcije gospodarske zbornice, sindikati in SZDL v okraju in občinah naj podprejo akcijo Sveta za strokovno izobraževanje LRS ter javno razpravo o problemih strokovnega

izobraževanja organizirajo tako, da bo v resnici zajela slehernega proizvajalca. Doseči je treba, da bodo samoupravni organi in odgovorni činitelji v vseh gospodarskih in družbenih organi-

zacijah, ustanovah itd. o teh problemih temeljito razpravljali, dajali svoje pripombe, mnenja in predloge, zlasti pa, da bodo s konkretnimi ukrepi prispevali svoj delež k uresničitvi postavljenih smotrov.

2. V skladu s potrebami in možnostmi okrepiti operativno službo za usmerjanje, koordinacijo in konkretno organizacijo strokovnega izobraževanja, in sicer:

a) z ustanovitvijo sveta ali komisije LO za strokovno izobraževanje pri tistih občinah, kjer to še ni urejeno;

b) z okrepitvijo socialno-kadrovske službe v gospodarskih organizacijah in zavodih, z namestitvijo instruktorjev za organizacijo strokovnega izobraževanja in ustreznih svetovalcev in prosvetno-pedagoških zavodih itd.

3. Gospodarske organizacije in zavodi naj na podlagi analitične ocene delovnih mest izdelajo profile potrebnih strokovnih kadrov ter na podlagi analize sedanjega stanja strokovnosti delavcev in v skladu s perspektivnim razvojem svoje dejavnosti pripravijo načrt stvarnih potreb po kadrih v bodočih 5—10 letih ter program za njihovo izobraževanje oziroma strokovno usposobitev.

Poslovanje gospodarskih organizacij bodi ekonomično in rentabilno

Da bi se povečali ekonomičnost in rentabilnost v poslovanju gospodarskih organizacij, da bi odpravili tendence zapiranja lokalnih tržišč ter dosegli boljše pove-zavo med trgovsko mrežo in proizvodnjo, je potrebno intenzivnejše proučevanje in iskanje boljših organizacijskih oblik, zlasti v zvezi z združevanjem podjetij posameznih dejavnosti in strok. V to akcijo se morajo angažirati predvsem občinski zbori proizvajalcev in organi delavskega samoupravljanja v podjetjih in v ta namen čimprej pripraviti temeljite in nepristranske analize, ki jih je treba dati v proučitev prizadetim kolektivom in drugim organom v komuni. Razne ovire pri združevanju podjetij, ki so večkrat subjektivne narave, je treba hitreje in energičneje odpravljati. Glede na sedanje stanje organizacije v poslovanju v posameznih dejavnostih priporoča zbor proizvajalcev, da se čimprej proučijo oziroma izvedejo ustrezne organizacijske spremembe z združitvijo gospodarskih organizacij, zlasti v naslednjih strokah:

— v stroki distribucije električne energije nista potrebni dve podjetji, zato naj bi se združili sedanji podjetji Elektro Koper in Elektro Sežana v eno podjetje; — pripojitev podjetja Jadranka k Mehanotehniki v Izoli je gospodarsko nujna, ker bo Jadranka s tem dana možnost presmeritve proizvodnje, ki je pogoj za doseganje večje rentabilnosti; — v lesni industriji je umestna združitev podjetja Topol Ilirska Bistrica in podjetja Javor v Pivki. To združitev narekuje zlasti potreba po zagotovitvi sklad-

nega razvoja te stroke in večje rentabilnosti;

— združitev gradbenih podjetij in industrije gradbenega materiala v obalnem področju naj bi omogočila oblikovanje ekonomsko močnejše gospodarske organizacije, ki bi bila konkurenčno sposobnejša in bi imela možnosti za boljše izkoriščanje obstoječih zmogljivosti in povečanje produktivnosti;

— s pripojitvijo Tovarne mesnih izdelkov v Postojni k podjetju Emona v Ljubljani, kot samostojnega obrata, bi bila dana možnost hitrejšega razvoja in specializacije v proizvodnji;

— zaradi boljšega izkoriščanja zmogljivosti in zagotovitve večje rentabilnosti naj bi se Mlekarna

v Dekanih pripojila h KZ Koper. Ostale organizacijske spremembe v kmetijstvu je treba na osnovi analiz čimprej proučiti in izvesti zadevne ukrepe;

— novi predpisi o organizaciji prometa, ki bodo predvidoma kmalu izdani, in razdrobljenost v prometu narekujejo, da se je treba takoj lotiti smotrnejše organizacije javnega cestnega prometa;

— v zunanjetrgovinski dejavnosti ni razlogov za obstoj treh podjetij (Fructus, Imex in Jadran). Združitev zaradi oblikovanja enega večjega podjetja je potrebna in nujna ter bo vplivala ne samo na znižanje režije, temveč tudi omogočila enotno nastopanje na zunanjem in notranjem trgu.

Nujna organizacijska ureditev notranje trgovine

Glede organizacijskih oblik na področju notranje trgovine je zbor proizvajalcev — da bi zmanjšal režijske stroške in ustvaril boljše materialne pogoje poslovanja v trgovini na drobno — osvojil stališča zadnjega občnega zbora trgovinske zbornice. Oblikovali naj bi se:

— iz sedaj že združenih podjetij Klas in Jestvine v Kopru, Jadranka in Izoli, obrata Nanos v Piranu in trgovskega podjetja Koloniale v Piranu v dve detajlistični podjetji za območje obalnih občin;

— združile vse delikatesne trgovine na območju obalnih občin; — trgovsko podjetje Soča v Kopru naj bi prevzelo prodajo tekstilnega blaga na območju

vseh treh občin ter ustanovilo svoje enote še v Sežani in Postojni;

— trgovsko podjetje Mavrica v Izoli naj bi se specializiralo za prodajo železnine in elektrotehničnega materiala s tem, da bi prevzelo ostale trgovine tovrstne branže na obalnem področju. Podjetjema Mavrici in Soči bi konkurirale veleblagovnice;

— združila naj bi se trgovska podjetja Tehnoservis in Bor v Kopru;

— občuti se velika potreba tudi po močni trgovski organizaciji, ki bi trgovala z vsemi potrebščinami za motorna vozila. V sklopu tega bi bila prodaja motornih vozil in nadomestnih delov za vozila, servisne delavnice ter pro-

daja tekočih goriv za območje celotnega okraja.

Na področju gornjih občin so nove organizacijske oblike v poslovanju trgovine še precej nerazčiščene ter bodo morali občinski ljudski odbori tudi tu hitreje proučevati in energičneje reševati vsa vprašanja v zvezi z reorganizacijo trgovskih podjetij.

Boljše organizacijske oblike poslovanja v gostinstvu, obrti in komunalnem gospodarstvu naj proučijo predvsem občinski zbori proizvajalcev. Potrebe po združevanju se kažejo zlasti pri pekarnah, kinopodjetjih, pri oblikovanju uslužnostnih obrtnih centrov itd. Za predlagane konkretne organizacijske spremembe naj bi si prizadevali, da bi začele veljati že s 1. julijem 1962.

Da bi sedanje zbornice kot strokovna združenja v pogojih novega gospodarskega sistema mogle odigrati svojo ekonomsko družbeno vlogo na vseh gospodarskih področjih, je potrebno takoj formirati gospodarsko zbornico.

POSLOVANJE PIRANSKEGA SKLADA ZA SOLSTVO

Sklad za solstvo občine Piran je imel lani približno 122 milijonov din dohodkov in pol milijona več izdatkov. Od tega je šlo preko 115 milijonov din za osnovno dejavnost desetih osnovnih šol ter ribiške, pomorske srednje in glasbene šole ter gimnazije, ki delujejo na območju občine. Za leto 1962 pa znaša finančni načrt sklada 183 milijonov din. Od tega je 95 milijonov din predvidenih za finansiranje osnovnih šol, od katerih so 4 za pripadnike italijanske narodnosti manjšine. Za izvajanje tega finančnega načrta so določene natančne smernice, ki postavljajo posebno ostro vprašanje nadurnega dela in nadomeščanja. Plačilo za nadure ne sme pri učiteljih preseči 450 din, za predmetne učitelje 325 din in za profesorje 600 din na uro, pri čemer se izjajo posebne omejitve glede dovoljenega števila nadur tedensko. (I)

S stabilizacijo tržišča zaustaviti porast cen

V okviru naporov za splošno stabilizacijo razmer na tržišču ter z namenom, da se zaustavi nadaljnji porast cen v trgovini na drobno oziroma se znižajo cene industrijskega blaga na nivo cen meseca decembra 1961. leta in cene kmetijskih pridelkov in živil na nivo cen ustreznega razdobja lani, je potrebno, da se v mejah zakonskih izdanih predpisov in ukrepov izvedejo zlasti te le osnovne naloge:

a) upravni organi občinskih ljudskih odborov naj pospešijo delo v zvezi z določitvijo in regulacijo marž v maloprodajni mreži;

b) občinski ljudski odbori naj ponovno proučijo družbene dajatve, ki so jih s svojimi predpisi uvedli oziroma povečali kot n. pr. občinski prometni davek, najemnine za poslovne prostore itd. ter jih vskladijo z gornjimi načeli o formiranju cen in marž;

c) za uspešno izvajanje predpisov o regulaciji cen in marž je potrebno, da inšpekcijski organi občinskih ljudskih odborov poostrijo kontrolo ter proti kršilecem izdanih predpisov in navodil o formiranju cen oziroma marž ter proti vsakemu neupravičenemu dvigavanju cen strogo nastopijo. Večjo kontrolo nad cenami bo treba voditi tudi v drugih stro-

kah in dejavnostih. Bolj aktivno vlogo pri oblikovanju cen bo morala imeti zlasti novoustanovljena gospodarska zbornica.

Dosedanje izkušnje na področju investicijske graditve so pokazale, da je treba nujno odpraviti nekatere slabosti in pomanjkljivosti v investiranju, zlasti glede iskanja bolj cenjenih načinov gradnje, bolj rentabilnih naložb in večjega deviznega efekta. V ta namen naj investitorji skupaj z občinskimi ljudskimi odbori in gospodarsko zbornico pravočasno pripravijo ustrezno investicijsko dokumentacijo za prihodnje in naslednja leta.

Zaradi boljšega in popolnejšega družbenega upravljanja v okviru delitve dohodkov in decentralizacije sredstev je potrebno, da samoupravni organi uve-

ljavljajo svoje pravice in izpolnjujejo svoje dolžnosti v okviru zakonov, ki so temelj socialistične družbe.

Da se čimprej odpravijo nezakonita dejanja in posledice, je potrebno, da se strogo upoštevajo sklepi Izvršnega komiteja CK ZKJ in iz teh izhajajoči oblastveni ukrepi.

Za zagotovitev izvršitve vseh sklepov ter ukrepov in za čuvanje zakonitosti pa je potrebno okrepiti inšpekcijske službe, zlasti službo družbenega knjigovodstva, in jim nuditi vso podporo pri njihovem delu.

Občinski zbori proizvajalcev in delavski sveti podjetij so dolžni proučiti to resolucijo ter o storjenih ukrepih pisмено obvestiti okrajni zbor proizvajalcev do 10. julija 1962.

OB USKLAJEVANJU RAZMERIJ DELITVE NA POSTOJSKEM

Izpopolnjevanje pravilnikov

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in zavodih postojnske občine je tudi prejšnji teden nadaljevala z intenzivnim delom ter analizirala

in izrekla soglasje k delitvi čistega in osebnih dohodkov, kakor so jo v dokumentaciji k zaključnim računom 1961 določili delovni kolektivi Transavta, zavoda Postojnske jame in krojaške delavnice Pivka.

Komisija je hkrati zahtevala od žagarskega podjetja v Postojni, da ji dostavi podrobno analizo poslovanja in delitve za zadnji 2 leti, manjša dopolnila pa je zahtevala tudi k dokumentacijam k zaključnim računom gostinskega podjetja Pivka, mestnih pekarn v Postojni, Javornika Pivka, mestnih trgovin Postojna.

Prejšnji teden je občinska komisija v Postojni posvetila eno sejo podrobni osvetlitvi vsebin-

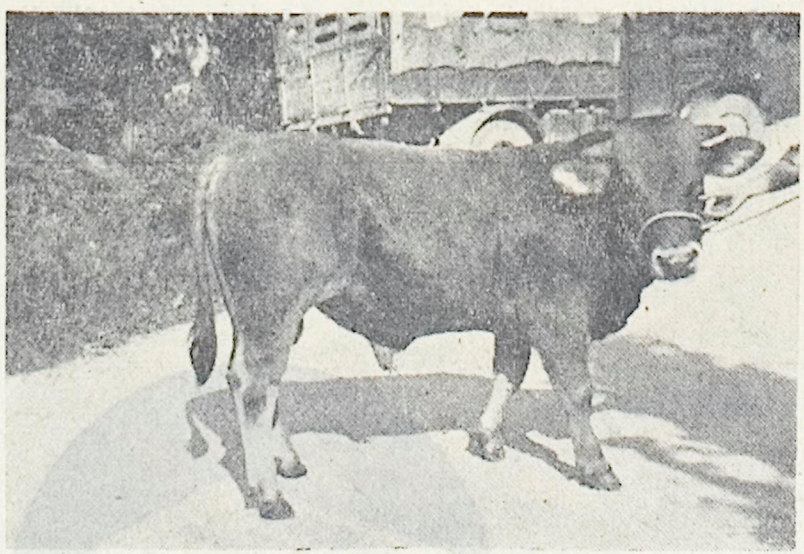
ske problematike okrog izpopolnjevanja pravilnikov o delitvi čistega in osebnih dohodkov ter sestave dokumentacij k pravilnikom. Osnutek takšne dokumentacije in prošnjo za pomoč pri delu ji je do 10. junija že dostavilo komunalno podjetje Postojna, ki je lansko leto še poslovalo kot zavod.

Gospodarske organizacije in zavodi, ki delijo dohodek, so občinsko komisijo prejšnji teden na njeno prošnjo obvestili, kakšne začetne osnove nameravajo postaviti v pravilnike o delitvi osebnih dohodkov za najnižje ocenjena delovna mesta. Ta osnova je skoraj v vseh primerih večja od 15.000 dinarjev. (ma)

Poostren odlok o javnem redu in miru v Piranu

Ker so med pritožbami turistov vsako leto najbolj številne pripombe na račun javnega nemira in nereda, je ObLO Piran uveljavil nov, poostren odlok, ki izrecno poudarja, da se mora na območju občine vsakdo vesti tako, da ne moti dela in počitka drugih ljudi, da ne žali njihovih čuta dostojnosti, da pazi na čistočo in lepoto zunanjega videza naselij in da ne poškoduje niti ne ogroža varnosti, premoženja ali zdravja ljudi. Prepovedano je vsako dejanje na javnem ali zasebnem prostoru, ki moti red ali mir okolice. Tako je za igranje glasbil določeno, da ne smejo

igrati preko sobne jakosti, igranje glasbila v odprtih gostinskih prostorih in uporaba zvočnih oziroma ojačevalnih naprav pa sta dovoljena samo do določene ure. Prav tako je v Piranu in Portorožu prepovedana uporaba zvočnih signalov motornih vozil ter preizkušanje vozil ter vožnja z odprtimi glušniki. Na cesti Piran-Portorož je ponoči in v mraku ter ob sobotah, nedeljah in praznikih prepovedan promet z vprežnimi žvili. Prepovedano je prevažati živilske artikule v avtobusih lokalne proge. Sploh daje odlok močan poudarek določbam za povečanje čistoče in higiene.

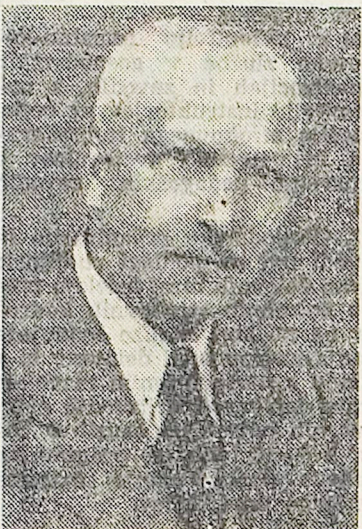
ZA IZBOLJŠANJE ZIVINOREJE V KOPRSKI OBČINI

Zivinoreja koprské občine je v zadnjih letih nazadovala tako, da je število goveje živine padlo od 7.000 na 3.200 glav. Med drugimi vzroki, ki so vplivali na padec živinorejske proizvodnje, je bilo neurejeno naravno osemnjanje govedi. Plemenili so zelo slabi bikovi sivojave in podolske pasme. Znano je, da sivojave pasma daje ob isti krmi več mleka kot podolska, teleta pa imajo večjo težo ob isti starosti. Zato je ObLO Koper s Kmetijskim zavodom v Kopru nabavil deset kvaliteten bikov sivojave pasme, ki so te dni razporejeni na celotnem območju občine, kjer bodo plemenili vse dokler ne bodo zagotovljena sredstva za uvedbo umetnega osemnjanja govedi. Za nabavo bikov so večji del sredstev prispevali bikorejci, ostalo pa ObLO Koper. S tem bo vzporedno z drugimi ukrepi pospešen razvoj živinorejske proizvodnje, ki zlasti v hribovitih področjih občine predstavlja enega izmed glavnih virov dohodkov kmečkega preb. avstva. BA

Vasilij Mirk

Pretekli teden, 6. t. m., je umrl v Ljubljani znani slovenski skladatelj in glasbeni pedagog VASILIJ MIRK.

Rodil se je 14. junija 1881 pri Sv. Ivanu v Trstu. Gimnazijo je končal v Trstu, zgodovino in zemljepis je študiral na Dunaju in v Gradcu, vmes pa je poslušal muzikološka predavanja in se praktično udeleževal na glasbenem področju. Kot številni slovenski glasbeniki se tudi Mirk v tistem času ni mogel posvetiti samo glasbi. Ko se je vrnil v Trst, je poučeval na trgoški šoli, pozneje pa je bil uradnik. Toda obnem je poučeval tudi na Glasbeni Matici in vodil pevski zbor. Podobno je bilo po letu 1928, ko se

je preselil v Maribor. Ob izbruhu druge svetovne vojne, leta 1941, je moral prof. Mirk spet menjati bivališče. Preselil se je v Ljubljano. Po osvoboditvi je pomagal organizirati radijsko postajo v Kopru in bil tudi njen glasbeni urednik. Leta 1951 se je vrnil v Ljubljano, kjer je poučeval na Srednji glasbeni šoli. Tako se mu je šele v 67. letu življenja posrečilo, da se je lahko posvetil samo glasbi in glasbeni vzgoji mladeži.

Kot skladatelj se je Vasilij Mirk prvič pojavil že leta 1907 s skladbo za ženski zbor in orkester. Od takrat je napisal veliko število skladb, pesmi za mladino, solospjevov, klavirskih, violinskih in orkestralnih skladb; levji delež svojega umetniškega ustvarjanja je posvetil zborom, posebno pozornost pa je veljala narodni pesmi. Stevine Mirkove pesmi so se zborom tako priljubile, da so narodne. Dve svoji zborovski skladbi novejšega datuma (Na Prešernovem grobu in Megla nad morjem) je posvetil moškemu zboru koprske Svobode.

Vse skladateljsko delo in pedagoško prizadevanje sta tesno prepletena z Mirkovim skromnim, toda življenjsko polnim likom, ki nam bo ostal v trajnem spominu.

PEKARNA PIRAN: Jože Dolinšek; **RUDNIK SEČOVLE:** Sergio Benčič, Ivan Bukovešek, Jože Grabnar, Jožef Grizon, Tone Hribar, Anton Martinčič, Anton Novak, Amedeo Ogrič, Leopold Pugelj, Ivan Skončnik, Franc Srgas, Alojz Spelič, Ludvik Vodlan, Ivan Vrtničnik, Anton Zvonar, Janko Žužič;

SLOVENIJA CESTE: Božidar Cividini, Ivanka Cividini, Rešid Fusk, Ivan Janšek, Arif Muharemovič, Velega Muharemovič, Vinko Peršič, Lojzka Pokrič, Huse Seferagić, Stefan Tuk;

SOLINE PIRAN: Stanko Camlek; **SPOŠNA PLOVBA PIRAN:** Jože Bukovešek, Sime Čič, Daniela Hansel, Milica Pavlič, Drago Sirca, Marija Zvernšek;

STIL KOPER: Stane Čičigaj; **SKKS KOPER:** Jože Bozi; **TOMOS:** Vinko Pelicon, Zmagor Kodrič;

ZACIMBA: Vera Emešič, Alojz Jurčič, Franc Pregelj, Jože Rozman, Ivanka Suster;

ZAVOD ZA ZAPOS. INVALIDOV: Edvard Dolenc; 5. 6. in 8. junija so se v tranzitnijski postaji v Izoli prijavili kot darovalci krvi:

DELMARIS: Rozinka Bohinec, Renato Gabričević, Cveta Hrvatin; **DELFIN PIRAN:** Cilka Pilberšek;

GRADBEK IZOLA: Ivan Frank; **GOSPODINJE:** Verica Fikfak; **JADRANKA PIRAN:** Alojz Večerini; **KZ LUCIJA:** Brunilda Goljuž;

KRKA PODRUŽNICA PIRAN: Franc Brezovar, Vinko Gregorič, Marjan Krasevec, Marko Mežnar, Vlado Potočar, Slavko Rangus, Jože Salej;

LADJEDELNICA: Josip Benko, Ivan Japondžić, Ciril Kante, Zvonko Krog, Đuro Marković, Fredjan Martinčič, Blaž Matošević, Pavle Medvedec, Tine Mikuletič, Rajko Prinčič, Branko Rodica, Hasim Sivčič, Olga Stanič;

OBLO IZOLA: Franc Baša; **PRISTANIŠČE KOPER:** Jože Pušpan; **RIBA IZOLA:** Vilko Kuzmin;

RUDA IZOLA: Draga Ralsman; **RUDNIK SEČOVLE:** Gaetano Budak, Renato Cepak, Marino Grbec, Fani Martin, Dino Panger, Marija Peterlin, Franc Planinšek, Anton Vodlan, Marčel Vuk;

SOKA KOPER: Stana Ferš; **SOLINE PIRAN:** Darjo Grbec, Marija Kacjan, Drago Medvedec, Katica Nežić, Vera Peric, Alojz Pahor, Ana Predončnik, Antonija Pučer, Anton Zudič, Lidijan Zupane;

SPOŠNA PLOVBA PIRAN: Venceslav Brece, Nada Dobrila, Anica Dolenc, Metka Jug, Celestina Kovač, Marija Kramberger, Ivan Lončarič, Miha Mars, Biserka Pečnik, Franc Pirc;

TOMOS KOPER: Lučo Apolonio, Dušan Bizovičar, Zvone Bizovičar, Jože Gomizelj, Ciril Murn, Anton Prelec, Stanko Ravnikar, Franc Udočič;

Posebno priznanje pa zaslužijo tovarši, ki so v noči med 31. majem in 1. junijem darovali kri za posrečeno delavnost.

BOLNISNICA IZOLA: Franc Blatinik, Vjekoslav Flego; **MEHANOTEHNIKA:** Lovrenc Markič, Karlo Cerkvenik; **ONZ KOPER:** Viktor Belcjan, Anton Fizič, Janez Jesenec, Jože Pečnik, Zvezdan Rešić, Jože Volk.

MILAN APIH: SREDI PUSK IN BAJONETOV. Te dni je izdala Mladinska knjiga spomine avtorja Bilečanke — Milana Apiha. Odlika teh spominov je, da so napisani verno in prepričljivo. Pisatelj je znal s topljo neposrednostjo očiviti čas, ki se nam zdi danes še skoraj legendaren. Njegovo pripovedovanje ni vzel junakom in dogodkom, ki jih opisuje, niti za troho velike revolucijske patine. Zgodilo se je ravno nasprotno: s tem delom je še bolj približal današnjemu bralcu čas in revolucionarje.

ROBERT SOUTH: ŽIVLJENJE ADAMIRALA NELSONA. Življenjske znamenitosti in za Angleže legendarnega junaka pomorske zgodovine admirala Nelsona je še danes privlačno in zanimivo branje. V njem spoznamo velike pomorske bitke na prelomu 18. in 19. stoletja, ki so v marsičem odločile nadaljnji potek svetovne zgodovine. Prav tako pa v knjigi spoznamo tudi življenje in duha osebnosti zmagovatega španja Napoleona.

Knjigo je izdala Mladinska knjiga, prevedel pa jo je Vital Klabus. **COLETTE: ZELENO ŽITO.** O čem naj piše pisateljica, ki je povrh še Francozinja? O ljubezni, seveda. V tem romanu se seznanimo s prvo ljubeznijo dveh mladih ljudi, dveh pariskih otrok. V to mlado ljubezen pa vdre zapeljiva pustolovka, ki fanta pouči o ljubezni. Mlado dekle se fantu neizgovorno odda, toda v koncu se sicer odda, toda za mlado in dotlej neskaljeno ljubeznijo ni več kot je bilo. Delo je izdala Mladinska knjiga, prevedla ga je Asta Znidaršič.

GOYA: CAPRICIOS. Mladinska knjiga je izdala v razkošno opremljeni knjigi reprodukcije grafičnih del misli velikega španskega slikarja — Francisca Goye. Caprichos niso le pričevanje velikega umetniškega duha, marveč tudi strahotno ogledalo španskega inkvizicijskega časa. Uvod je knjigi napisal Branko Rudolf, španski tekst pa je prevedel Niko Košir.

GORAZD MAKAROVIC: POSILJANE ANEJSKE KONČICE. Posiljane pariske končice so posebnost slovenske ljudske umetnosti in vzbujajo zaradi tega obilo zanimanja doma in po svetu. Ta knjižica je o njih prva informacija in skuša v zgosteni obliki posredovati vse dosedanje znanje o teh priskrbi slikarjih. Knjigo je bogato ilustrirana. Knjigo je izdala Mladinska knjiga.

V zbirki Kometa sta pred kratkim izšla dva romana zabavnega žanra. Podmorniške zgodbe »Agonija na dnu morja«, ki sta jih napisala Ostrič in Vekarič, ter kriminalni roman Mignon G. Eberharta »Medtem ko je bolnik spali«. Kot 37. knjiga. Prešernove družbe pa se je 3. dni pojavil v knjižarnah naša četrta pisateljica Josefa Kopic »Čuvaj št. 47«.

V knjižnici, ki je namenjena najmlajšim, »Čebelica«, je založba Mladinska knjiga.

Mala kronika iz naših komun

ROJSTVA:

V koprski porodnišnici so rodile: Marija Gluhak iz Kopra — dečka, Alojz Poles iz Ritomeč — dečka, Marija Trebusak iz Parecaga — dečko, Albina Razman iz Izole — dečko, Cecilija Zigon iz Pirana — dečka, Helena Tivadar iz Izole — dečka, Julija Prodan iz Prodanov — dečka, Emilija Vapnar iz Bošnarina — dečka, Amelija Matković iz Senana — dečka, Tereza Vapnar iz Kopra — dečka, Mara Lušin iz Kopra — dečka, Nadalina Markon iz Izole — dečko, Marija Zimmerman iz Parecaga — dečka, Bernarda Knap iz Kopra — dečka, Regina Starčič iz Javorja — dečko, Marija Hren iz Sežane — dečko, Ernelinda Gerov iz Izole — dečko, Vidna Vuković iz Kopra, dečko, Silvestra Božič iz Lucije — dečko, Neva Boberič iz Kopra — dečko, Jolanda Parecag iz Parecaga — dečka, Anica Sečki iz Pirana — dečko, Vekoslava Demšar iz Izole — dečko, Marija Trobec iz Koprive — dečko, Marija Zornada iz Buzeta — dečko.

V postojnski porodnišnici so rodile: Zoltija Polžar iz Sežane — dečka, Zofija Markič iz Rožne doline — dečka, Lidija Furjan iz Vrtojbe — dečko, Olga Majdevac iz Ilirske Bistrice — dečko, Marija Čekada iz Ilirske Bistrice — dečka, Amalija Torjan iz Kosez — dečka, Marija Furjan iz Brij — dečka, Kata Čuzela-Papata iz Ilirske Bistrice — dečka, Ana Marija Gabrijelčič iz Kanala — dečka, Anica Arčon — dečka, Marija Čehovin iz Senožec — dečka, Marija Zivic iz Postojne — dečka, Ana Pavlica iz Dornberka — dečko, Matilda Branković iz Volčje drage — dečko, Jožefa Bizjak iz Gomanč — dečko, Felicitas Zugešič iz Vipave — dečka, Marija Zafred iz Stare Sušice — dečka, Stanislava Cigoj iz Ajdovščine — dečko, Terezijska Pahor iz Brij — dečka, Stanislava Sabec iz Cerklje — dečko, Stanislava Slavec iz Kamne gorice — dečko, Pavla Marušič iz

OB DNEVU KRVODAJAVECEV

V počastitev dneva krvodajalcev je imel pred dnevi slavnostno sejo tudi občinski odbor Rdečega križa v Postojni. Seji na kateri je o pomenu in o humanem značaju krvodajalstva govoril dr. Franc Ambrožič, so prisostvovali tudi predstavnik društvenih političnih organizacij in najzaslužnejši krvodajalci v občini.

Ob tej priložnosti je dr. Franc Ambrožič podelil dve zlati krvodajalski znački dijaku gozdarske srednje šole v Postojni Niku Serku in delavcu prestranskega Javora Adulu Urbasu, dočim je dobilo srebrne značke 38 krvodajalcev. Posebno diplomu v znak priznanja za najvišji odstotek krvodajalcev na številčnosti kolektivov v zadnjih dveh letih so tokrat podelili Gozdarskemu šolskemu centru v Postojni. Na slavnostni seji so nagrajenim krvodajalcem čestitali tudi najmlajši. (ma)

KOMUNISTI GG O NOTRANJNJIH PROBLEMIH

V soboto dopoldne je zasedal v Postojni aktiv Zveze komunistov celotnega Gozdnega gospodarstva Postojna. Po uvodnih napotkih sekretarja OO ZKS Mirka Nevredna so člani aktiva v večurni razpravi živahno razpravljali o najaktualnejših problemih gozdarske proizvodnje, o problemih notranje delitve dohodka in nadaljnjega utrjevanja delavskega samoupravljanja. Sobotnemu zasedanju aktiva ZK GG sta prisostvovala tudi predsednik OBLO Postojna Adolf Gerželj in sekretar Obk ZKS Postojna Jože Baša. (ma)

novitete na knjižni polici

dinska knjiga izdala povest Jamesa Krüssa »Budilka v gozdu«, v zbirki, ki je namenjena šolarem, pa v zbirki »Igra in delo« GLOBUS.

FRANZ WERFEL: OTROCI IZ NEAPLA. Roman, ki ga je pisatelj imenoval pravljica o otročtvu in ljubezni otrok, pripoveduje o treh sinovih in treh hčerkah Domenica Pascarella. Oče hoče svoje otroke obvarovati pred zunanjim svetom in njegovim kvarnim vplivom. Hoče noče pa zunanji svet vedno bolj prodira v njihovo življenje. Otroci so dobili svobodo, ki so jo njej hrepeneli, vendar je niso vajeni. Zanje pomeni to velik fizični in duševni napor. Najbolj nežnega in krhkega ta nenadno položaj stre in uniči. Vse to pa zloži tudi starega Pascarella, ki je prepozno spoznal, da je ravnal napak. Na življenje in na boj za o tanek se je treba pripravljati, ne pa pred njim bežati. V usodi posameznih oseb se grozljivo zrcali propad nekega starega in preživelega sveta. Knjigo je prevedel Franc Srimpr.

CESARE PAVESI: PREDEN PETELIN ZAPOJE. Med vsemi italijanskimi pisatelji neorealistične smeri je bil Pavese najbolj tragičen, hkrati s tem pa tudi najbolj revolucionarna osebnost. Italijanska proza pa tudi poezijo je hotel osvoboditi tradicionalnih stilnih vez, ustvariti nov izraz, ki naj bo zgosten, jedrnat in preprost. Vse te pisateljske odlike so očine tudi v romanu Preden petelin zapoje v njem nam pripoveduje o intelektualcih, o samotnem životarjenju in čustvenih nemirih konfiniranega inženirja, in o nevednem in neodločnem profesorju v času odpornosti gibanja v Severni Italiji. Delo je prevedel Miroslav Ravbar, izdala pa založba Obzorja.

URICE DRUON: SPOPAD STANOV. Roman, ki ga je te dni izdala mariborska založba Obzorja, je drugi del trilogije Velike družine. V njem nam pisatelj gradi svojo panoramo francoskega življenja od konca prve svetovne vojne do začetka druge svetovne vojne. Oblikuje ga z vsestransko roko. Delo je prevedel Bogomil Fatur.

BOGDAN ZOLNIR: PARTIZANSKI TISK OB MEZI, MISLINJI, DRAVI. Ta razprava, ki jo je izdala založba Obzorja, je prva večja monografska obdelava zgodovine partizanskega tiska na Stajerskem in Koroškem. V njej je avtor vsestransko prikazal zgodovino partizanskega tiska v sirjeve tiska, ki je prišel od drugod, domače tehnike z javkami in kurirskimi vezmi. Velika vrednost dela je tudi v tem, da posreduje in ohranja bogato gradivo o partizanskem tisku na področju, ki mu gre v razvoju.

POROČILI SO SE:

V Kopru: Gracijela Peroša, delavka iz Pomjana, in Lucijan Cah, strojni urejevalec iz Izole; Draginja Timarac, delavka iz Bukovca, in Benito Jakac, avtomehanik iz Bertokov; Marija Argenti, delavka iz Kopra, in Oskar Sosič, delavec iz Salare; Terezijska Fieko, delavka iz Izole, in Marjan Matek, zidar iz Ivančica; Darinka Turk, kuharica iz Kopra; Wilhelmina Martens, gostinjska namestnica iz Wupertala; Karolina Grizon, delavka iz Kerkav, in Redent Hrvatin, kmet iz Gažona.

V Ilirski Bistrici: Marija Rolih, gospodinja iz Zabič, in Ivan Baša, godalni delavec iz Podgraj 78; Anica Lavrenčič, trgovska poslovođkinja iz Dolnjega Zemona 10, in Jože Razpor, davčni uslužbenec iz Dolnjega Zemona 20; Cveta Stopar, delavka iz Velikega brda 12, in Jože Stopar, delavec iz Velikega brda 29.

UMRLI SO:

V koprski občini: Evelino Zonta, otrok iz Kopra.

V postojnski občini: Marija Glažar, stara 28 let, iz Ljubljane.

MALI OGLASI

Prodamo odlično ohranjeno dnevno oziroma samsko sobo. Koper, Vojkovo nabrežje 31/a (nebotičnik, stanovanje 11). Ogled vsako popoldne.

Prodam stanovanjsko hišo z večjim gdnim vrtom v mirnem kraju v Bohinju. Hiša je po dogovoru takoj vseljiva. Pod »Tihi dom«.

OB VAŠIH OBISKIH V TRSTU ne izpusite obiska trgovine »MAGLIABELLA« na Corsu Garibaldi št. 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas boste našli veliko izbiro pletenin, nogavic in perila za dame, gospode in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku! **Proti izreku tega oglasa prejmete darilo!**

NOB na Stajerskem in Koroškem velik pomen.

Honoré de Balzac: **OČE GORIOT.** Ponatis romana, ki ga je bil mojstrski prevedel Oton Zupančič, je izšel te dni v knjižnici Sivi kondor Mladinska knjiga. V romanu se spretno prepletata dve temi; tema očetvske ljubezni, ki je pretirana do norosti, in tema počasnega demoraliziranja mladega človeka pod pritiskom krivice.

Njegosi: **GORSKI VIJENAC.** Mažurjica. Ti dve klasični pesnitvi srbske in hrvatske književnosti sta te dni izšli v eni knjigi v izvirni podobi. Besedila je izbral in uredil dr. Janko Jurančič.

Karl May: **VINETOU.** Menda ni pisatelja, ki bi bil odraščajoči mladini tako pri srcu kakor ravno Karl May. Te dni je izšel pri Mladinski knjigi prvi del njegovega najboljšega dela Vinetou. Roman bo izhajal po posameznih zvezkih.

France Šusteršič: **VRAZJI VRTEC.** Knjigo je izdala založba Borec v svoji zbirki Dokazi. Pisatelj nam v njej v živahnem in poljudnem slogu podaja sliko zgodovinskega dogajanja v južnem delu Notranjske in severnem delu Gorskoga Kotara, ko so se ljudje leta 1941 pod vodstvom KP dvignili v upor in kljub težkim žrtvam vztrajali v boju proti fašistom in četničarjem.

Dr. Janko Jurančič: **DRAMA V VESOLJU.** To zanimivo in razburljivo zgodbo so napisali mladi zagrebški astronomi. Zgodba ni le preprosta in izmišljena fantastična povest, ampak temeljito obravnava vprašanja o usodi življenja in človeštva v času, ko mu preti atomska vojna. Zgodba pripoveduje o astronomih na nekem planetu, ki so opazili, da prihajajo z Zemlje čudni svetlobni signali. Tako so se odločili in obiskali Zemljo. Raziskovalci iz vesolja so odkrili strašen prizor propada. Razvozali so, zakaj je bilo življenje na Zemlji uničeno.

RAZPIS

Upravni odbor
Zavoda za statistiko okraja
v Kopru razpisuje delovno mesto

STATISTIKA

Pogoj: srednješolska izobrazba z najmanj 5 leti prakse v statistični ali sorodni stroki. — Plača po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. — Pismene ponudbe sprejema Zavod za statistiko Koper, Trg revolucije 4. — Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

Svet Zavoda za statistiko okraja Koper razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoj: višja strokovna izobrazba z najmanj 10 leti prakse v statistični ali sorodni stroki. — Plača po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. — Pismene ponudbe sprejema Zavod za statistiko Koper, Trg revolucije 4. — Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

»Kmetijska zadruga 4. junij«
Ilirska Bistrica

razpisuje prosto delovno mesto

POSLOVODJE

ekonomske enote strojni park.

Pogoji: kmetijska strojna šola z najmanj dveletno prakso ali visokokvalificiran mehanik. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Osebnih prejemki po pravilniku.

Razpisna komisija pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani razpisuje pri Inštitutu za raziskovanje Krasa v Postojni delovno mesto pomoč. uslužbenca

HISNIKA — VARUHA RAZSTAVNIH ZBIRK

Poleg splošnih pogojev za sprejem v javno službo se zahteva opravljena osnovna šola in znanje vsaj enega tujega jezika.

Enosobno stanovanje je na razpolago. Plača po zakonu o javnih uslužbenih.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah je treba poslati do 30. junija 1962 razpisni komisiji pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani, Novi trg 3, poštni predal 323-VI.

B. Traven: **ZARES KRVAVA ZGODBA.** Tega skrivnostno legendarnega pisatelja skorajda ni treba še posebej predstavljati. Tudi njegovo delo je že dobro znano. Vse njegove pisateljske odlike so strnjene tudi v teh 12 mehiških zgodbah. Knjigo je iz nemščine prevedel Jaro Komac, izdala pa jo je Mladinska knjiga.

Dr. Miroslav Zel: **VRETEČARJI.** Knjiga o vretečarjih obravnava v prvem delu oblike in sorodstvo vretečarjev, v drugem njihovo življenje, v tretjem pa gospodarski pomen vretečarjev za človeka. Čeravno živimo v dobi vedno bolj razvijajoče se tehnike, nam vendar vretečarji še vedno pomenijo vsakdanjo hrano, topel kožuh in nepremičljivo, prožno obutev. Brez sesavev bi si težko zamisljali življenje. O njih in njihovem razvoju govori to zanimivo delo.

Mile Pavlin: **JURISNI BATALJON.** Delo Jurisni bataljon so literarno oblikovani spomini na zadnja vojna leta in na enoto, ki je bila udarna pest XV. divizije. Pred nami živijo njeni številni in zmagoviti boji, pa tudi njeni junaki kot partizanski iznajdljivi Člgo, prebrisan intendant Ložje in predvsem junaki komandant bataljona Tafaun. Delo je bilo nagrajeno s III. Kajuhovo nagrado za leto 1960. Izdal ga je knjižni zavod Borec.

Gaj Filin: **Cecilij mlajši: PISMA.** Plinius je bil rojen okrog leta 62 po našem številu in je veljal za enega izmed prvih učenih mož svojega časa.

Njegovo glavno delo je bila zbirka pism. Napisana so bila za večji krog bralcev. V njih osvetljuje Plinius javno življenje v Rimu, veliko pripoveduje o svojih osebnih in družinskih zadevah. Slavni sta predvsem pismi o prvem izbruhu Vezuva. Vse njegovo delo je neprecenljiv pokaz literarnih, družinskih in državnih razmer v času Trajanovega vladanja.

Knjigo je izdala založba Obzorja. Janez Švaljenc: **PREPOZNO.** V prvi osebi napisan roman je razgibana življenjska zgodba mlade in skromne učiteljice, ki jo je zaneslo v oddrčno hribovsko vas. Zdi se, kot da bi se življenje tod ustavilo. Hrepenenje po ljubezni jo je kaj kmalu vrglo v obnem strastnega in vihravega fanta, čevljarja. Poročila sta se, toda fanta je cel preganjal občutek manjvrednosti. Zanimarjal je ženo, v objem ga je zvalila ognjevitva naška lepota, Miado dekle se je oklenilo otroka in misli, da je prepozno, da bi se predajala sanjarjenju. Treba je živeti. Roman je izdala založba Obzorja.

Vinko Hafner: **SREČNO POT, FANTAZIJA.** Zgodba pripoveduje o dveh partizanih, ki sta potovala od Kroke do Kroke. V navadnih okoliščinah bi takšno potovanje ne bilo nič posebnega. Toda potovala sta sredi vojne kot partizana in doživela marsikaj ne navadnega. Junaki niso borec iz partizanskih enot, marveč terenci. Delo je bilo nagrajeno s II. Kajuhovo nagrado za leto 1960. Izdal ga je zavod Borec.

Po večletnih prizadevanjih smo končno dosegli, da je pomorska uprava postavila pri letoviškem podjetju »Adria« v Ankaranu pomol, ki ni več samo zanesljiv provizorij. Postavljen je na železobetonskih stebrih, zabitih v morsko dno, pristajanje plovnih objektov, kakor je na primer jahta »Burja«, pa še vedno ni mogoče. Graditelji pomola namreč niso pustili dalje v morju samo ostanke stebrovja starega lesenega provizoričnega pomola, marveč tudi tiste stebre, ki so jih sami

zabili v morje in so jim služili kot ogrodje za graditev novega pomola. Ti stebri zdaj ovirajo ali celo onemogočajo pristajanje. Tak odnos do prevzetega dela in namena objekta je človeku z normalnim razumom povsem nedoumljiv. Graditelji so na opozorilo, da je treba stare in nove lesene stebre odstraniti, preprosto izjavili, da za to delo nimajo kredita. Kaj sedaj? Ali naj ostanemo ob novem pomolu še vedno brez uporabljivega pomola? Kdo bo zdaj uredil to zadevo? R.

Nov pomol - a neuporabljiv

Upravni odbor Tovarne ključavnice in kovinske galanterije »L.A.M.A.« Dekani pri Kopru

razpisuje:

1. prosto vodilno delovno mesto vodje splošnega sektorja,
2. več strojnih tehnikov;
3. več visoko kvalificiranih orodjarjev.

Tovarna ne razpolaga s stanovanji.

Oglas je veljaven do zasedbe razpisanih delovnih mest.

Avtoturistično podjetje »SLAVNIK« Koper obvešča javnost, da bo s 15. junijem uvedlo naslednje avtobusne proge oziroma linije:

PIRAN—OPATIJA—RIJEKA—CRIKVENICA			
14.00	odh.	PIRAN	prih. 8.35
14.30	prih.	KOPER	prih. 8.00
14.35	odh.		odh. 8.05
16.45		Opatija	odh. 5.51
17.10	prih.		odh. 5.30
17.15	odh.	RIJEKA	prih. 5.30
18.15	prih.	RIJEKA	odh. 4.30

PIRAN—LJUBLJANA—MARIBOR—MURSKA SOBOTA					
5.05	10.15	odh.	PIRAN	prih. 19.50	22.45
5.40	10.50	pr	KOPER	odh. 19.15	22.10
5.45	10.55	od		prih. 19.05	22.05
8.25	13.35	pr	LJUBLJANA	odh. 16.25	19.25
9.00	13.45	od		prih. 16.15	19.20
12.00	16.55	prih.	MARIBOR	odh. 13.00	16.15
—	17.00	odh.		prih. —	16.00
—	18.15	prih.	M. SOBOTA	odh. —	14.45

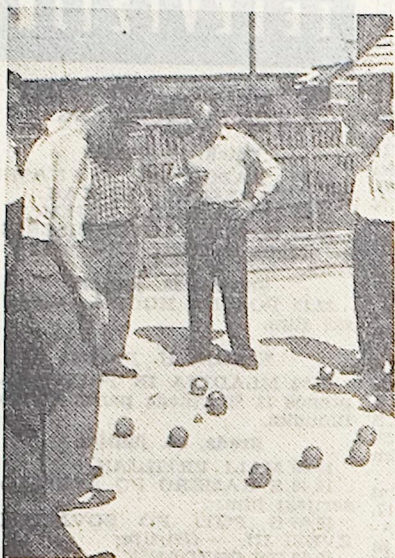
PIRAN—LJUBLJANA—KRANJSKA GORA			
6.00	odh.	PIRAN	
9.20	prih.	LJUBLJANA	
9.45	odh.	LJUBLJANA	
11.20	prih.	BLEDO	
11.30	odh.	KRANJSKA GORA	
12.35	prih.	KRANJSKA GORA	

III. TRADICIONALNE DELAVSKE ŠPORTNE IGRE V POSTOJNI

Množično kot še nikdar doslej!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prejšnji teden so odigrali prvo kolo tudi odbojkarji. Podrobni rezultati so naslednji: deško vzgajališče ZTP 3:0, LIV—Nanos 3:0, deško vzgajališče II—Gradnje 0:3, vojne ustanove—prosvetni delavci 3:0, ObLO—banka 0:3 in Javor Pivka—Javor Prestranek 3:0. V

Tekme v balincaju na lanskim športnih igrah v Postojni

ženski konkurenci je bil prost Javor Prestranek, dočim je banka premagala deško vzgajališče z 2:1, ZTP pa kmetijsko zadrugo Postojna z 2:0. V drugem kolu moških tekmovalj je v soboto deško vzgajališče premagalo LIV s 3:1, gradnje—vojne ustanove s 3:0 in Javor Pivka postojnsko banko s 3:1. Moštvo deškega vzgajališča iz Planine, ki je že

lani zmagalo v odbojki, je tudi tokrat v izločilnih srečanjih prikazalo najboljšo igro in ima najlepše možnosti, da ponovno osvoji pokal.

V nedeljo so se moštva spoprijela na mestnem stadionu tudi v nogometu. Dopolodne je LIV visoko premagal gozdno gospodarstvo s 6:1 (3:0), popoldne pa je enajstorica Gradnje pred 300 gle-

dalci najprej odpravila mestne trgovine s 3:1 (2:1). Najvišjo zmago je doseglo moštvo ZTP, ki je s 16:0 (7:0) premagalo vojne ustanove. Tekmo Nanos—Javor pa so preložili na sredo.

Ob otvoritvi letošnjih delavskih športnih iger je komisija za rekreacijo pri ObSS razstavila nekaj zanimivih propagandnih materialov. — A. Miklavčič

Izola na šestem mestu

V nedeljo je bilo na sporedu zadnje kolo spomladanskega dela II. republiškega, odigrati je potrebno le še tekme petega kola, ki so bile v celoti prelozene. V Izoli je gostovala ekipa Kamnika in odločila srečanje v svojo korist z rezultatom 3:1 (0:0, 1:1, 1:0, 1:0, 1:0, 1:0). Čeprav je Kamnik veljal za favorita v II. republiški ligi, lahko rečemo, da je zmaga Kamnika previsoko izražena. V četrtm setu se je Izola držala nena- vadna smola, saj je vodila že s 13:6 in zmaga je bila tako rekoč na dani. Pri 13 pa se je ustavilo, z večkratnimi menjavami servisa je Kamnik nabiral točko za točko in zmagal s 15:13, česar ni pričakoval nihče.

Po končanem spomladanskem delu je Izola zaplavala v nevarno cono, kjer ji grozi izpad iz lige. Zato se bodo morali jeseni bolj potruditi in izboljšati set diferenco.

Znani so nam še naslednji rezultati: Kropa : Kočevje 3:0, Kropa : Kranj 3:0.

Kropa	6	6	0	18:6	12
Črnuče	6	5	1	17:8	10
Kamnik	5	3	2	11:9	6
Zirovnica	5	2	3	10:11	4
Jesenice	5	2	3	10:9	4
Izola	7	2	5	10:18	4
Kranj	5	1	4	6:13	2
Kočevje	5	1	4	4:13	2

OKRAJNA LIGA

Tekmovalja članov v okrajni ligi se bližajo h kraju. V spomladanskem delu se je na vrhu lestvice nekoliko razbistrilo. Postojna se je otrsela vseh resnejših nasprotnikov in brez prava zasedla prvo mesto. Še precej nejasno pa je, kdo bo zasedel drugo mesto, za katerega se potegujejo Jelšane, Sežana in Koper.

Rezultati srečanj: Koper : Postojna 2:3, Izola II : Postojna 0:3, Luka Koper : Koper 0:3, Sežana : Prestranek 3:1, Prestranek : Izola II 1:3, Jelšane : Sežana 1:3.

Lestvica:					
Postojna	4	4	0	12:4	8
Sežana	5	3	2	12:8	6
Jelšane	5	3	2	10:8	6
Koper	6	3	3	13:11	6
Prestranek	3	1	2	5:8	2
Luka Koper	4	1	3	5:10	2
Izola II	5	1	4	5:13	2

Spored srečanj:

V Sežani v petek, 15. junija ob 17. uri: Sežana : Izola II.
V Jelšanah v soboto, 16. junija ob 17. uri: Jelšane: Prestranek.
V Postojni v nedeljo, 17. junija ob 9. uri: Postojna : Luka Koper, ob 10. uri: Prestranek : Luka Koper, ob 11. uri: Postojna: Prestranek.

Odbojka v Sežani dobiva vse večji razmah. Obojarska zveza za telesno vzgojo je organizirala obojarsko odbojarsko ligo za člane in članice. V ligi članov tekmuje 8 ekip, med članicami pa 4. Ta prehod na množičnost bo verjetno ugodno vplival tudi na kvaliteto odbojke v sežanski občini. Upamo, da bodo vzhajali obojarske zveze za telesno vzgojo v Sežani sledile še ostale obojarske zveze v našem okraju. db

Izreden uspeh Postojnčanov

Letošnjega republiškega pionirskega prvenstva v streljanju z rračno puško, ki je bilo prejšnjo nedeljo v Kamniku, se je udeležilo dvajset slovenskih občin. Med njimi tudi ekipa Postojne, ki je zasedla na lanskem republiškem prvenstvu v Postojni šesto mesto.

Prvenstvo v Kamniku je navrglo kljub slabemu vremenu nekaj zelo

DVE TOČKI IZ LJUBLJANE

V nadaljevanju prvenstva v I. republiški košarkarski ligi je imel postojnski Nanos prejšnjo sredo v gosteh ekipo iz Most iz Ljubljane. Povsem prepričani v zmago so Postojnčani pred 300 gledavci slabo zaigrali ter s slabo obrambo in neučinkovitimi napadi dopustili, da so jim gostje prekinili serijo lepih in zasluženih zmag. Z rezultatom 64:52 so zmagale Moste.

V nedeljo je Nanos z majhnimi upi na uspeh gostoval v Ljubljani, kjer se je srečal s Svobodo. Postojnčani so dobro začeli, vendar v 1. polčasu niso zmogli doseči več kot neodločen rezultat 23:23. Nanos je zmago odločil v svojo korist s košem Gerželja v zadnji minuti, končni rezultat pa se glasi 47:45. Za Nanos je dosegel največ košov Lipovž (17). Do konca spomladanskega prvenstva so preostala še štiri kola. V soboto zvečer se Nanos sreča v Postojni s Partizanom iz Škofje Loke. (ma)

NOGOMETAŠI GORICE PETI V REPUBLIŠKEM PRVENSTVU

V nedeljo se je zaključilo nogometno prvenstvo v slovenski conski ligi. Prvo mesto je prepričljivo osvojila ljubljanska Olimpija z desetim točkami prednosti pred Slovanom. Olimpija se je s tem uvrstila v drugo zvezno ligo, medtem ko se bo Slovan boril za vstop v to ligo na kvalifikacijah.

Gorica je igrala zadnjo tekmo v Ljubljani in izgubila s Slovanom z 2:5. Kljub porazu so Goričani ohranili peto mesto na prvenstveni lestvici, kar je največji uspeh primorskega nogometa od priključitve k matični domovini.

dobrih rezultatov, prvo mesto in pokal med ekipami pa so nepričakovano osvojili pionirji iz Postojne s 656 od 900 možnih krogov v naslednji postavil: Puc (173), Jankovič (166), Pivk (159) in Kogovšek (157). Drugo mesto v ekipni konkurenci je pripadlo Mariboru (Tabor) s 647, tretje pa Celju s 634 krogi.

Med posamezniki je bila s 184 krogi najuspešnejša pionirka Ramsakova iz Zaleca pred Parovinjjo iz Ljubljane (182) in Novakom iz Maribora (174). Kljub temu, da je dosegel 174 krogov tudi Puc iz Postojne, so je moral zaradi manjšega števila zadetih desetih zadovoljiti šele s šestim mestom, kar pa je tudi uspeh.

Letošnja osvojitve republiškega pionirskega prvenstva v Kamniku predstavlja enega največjih dosedanjih dosežkov postojnskih strelcev in je prej ko slej odraz množičnosti in sistematičnosti dela strelskih dručin na Postojnskem z naraščanjem. (ma)

ŠPORTNO SREČANJE

INVALIDOV NA ŠKOFIJAH

V invalidskem športnem troboju med Koprom, Škofijami in Hrvatini so dosegli največ uspehov Koprčani. Osvojili so prvo mesto v streljanju in drugo mesto v balincaju. Škofije so zmagale v balincaju, kjer je ta šport v ne-nemnem razvoju. V streljanju je bil najboljši posameznik Milenko Panič iz Koprca, ki je zadel 181 od 200 možnih krogov.

USPEH KOPRČANA

NA AVTOMOBILSKI OCENJEVALNI VOZNIJI

Na nedeljski mednarodni ocenjevalni avtomobilski vožnji na koprskem obalnem pasu je zmagal Koprčan Grandošek, ki je s »spakom« prevozil 61 km dolgo progo brez odbitka kazenskih točk. Na ocenjevalni vožnji so nastopili člani koprškega avtomoto društva in avtomobilisti avstrijske štajerske avto-moto zveze. Najboljši Avstrijec je zasedel šele četrto mesto.

MEDNARODNI USPEH KOPRSKIH NOGOMETAŠEV

Tomos - Sportverein Leibnitz 5:1 (1:0)

V nedeljo popoldne je bila v Kopru mednarodna nogometna tekma med domačim Tomosom in avstrijskim moštvom Sportverein iz Leibnita. Domačini so zabeležili visoko zmago 5:1 (1:0).

V prvem polčasu so imeli gostje rahlo terensko premoč, vendar so bili pred vrati neiznajdljivi, nekaj nevarnih situacij pa je rešila poštvovalna koprška obramba. Domačini so dosegli edini gol s hitro akcijo napada. Strelec je bil Vižintin. Lahko trdimo, da izid prvega polčasa ni ustrezal dogo-

kom na igrišču, saj bi Avstrijci zaslužili neodločen rezultat.

Povsem drugačna pa je bila podoba na igrišču v drugem polčasu. Tehnično vodstvo domačih je namreč zamenjalo levo krilo zaradi počasnosti in neborbenosti. In po tej zamenjavi so v tem polčasu Koprčani dosegli kar 4 gole.

Zmaga domačinov je res nekoliko previsoka, toda Koprčane je treba pohvaliti ne samo zaradi borbene igre, ampak tudi zaradi domiselnih kombinacij. Najboljši igralec Tomosa so bili Vidakovič, Mihelič, Kavalič, v drugem polčasu vsa enajstorica.

Gostje so kljub visokemu porazu zapustili najboljši vtis. Igrali so dobro, borbeno in ostro, vendar fair. Če bi imel njihov napad vsaj enega realizatorja lepih priložnosti za strel v gol, bi domačini zabeležili minimalno razliko v golih.

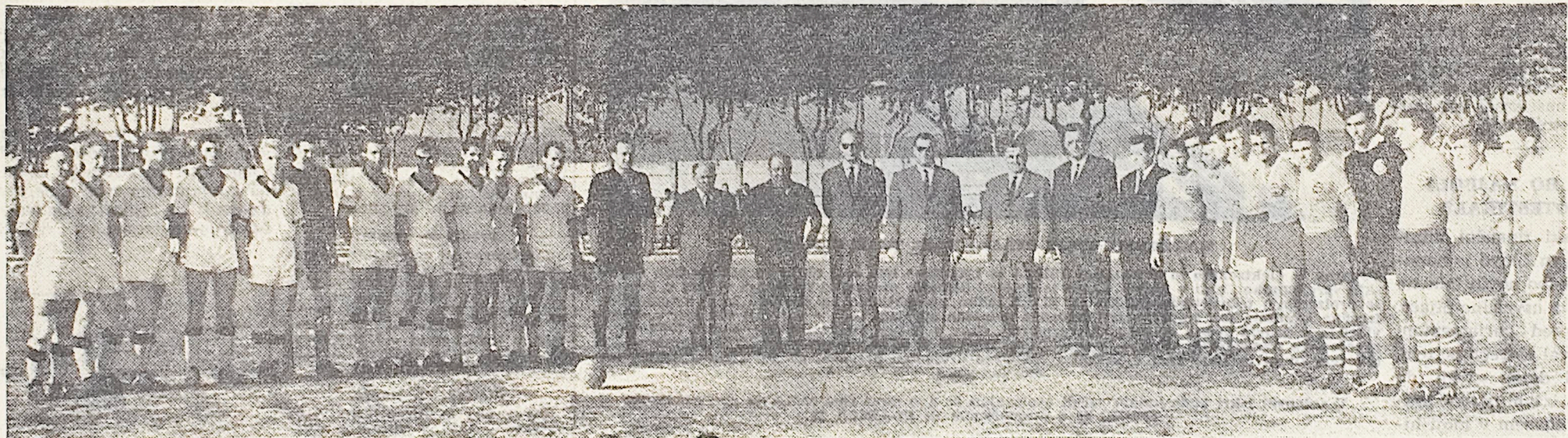
Za Tomos so bili uspešni Vižintin, Kavalič, Forti, Škorjanc in Leban, za Avstrijce pa Ochs.

Tekmi je prisostvovala okrog tisoč gledavcev, med katerimi je bil tudi avstrijski deželni glavar g. Fritz Matzner ter številni avstrijski turisti.

Dekanski pionirji na dobri poti

Na pionirskem nogometnem prvenstvu koprškega obalnega pasu so dekanski pionirji zasedli prvo mesto. Premagali so Tomos in Delamaris z 1:0, medtem ko so srečanje s Sidrom dobili s 3:0 p.f.

Drugo in tretje mesto sta zasedla Tomos in Delamaris, četrto mesto pa Sidro. Uspeh Dekančanov je vsekakor presenetljiv, saj imata tako Koper kot Izola nepri- merno večjo nogometno tradicijo.

Na desni strani slike je enajstorica NK Tomos, ki je minulo nedeljo premagala na domačem igrišču moštvo iz Leibnita z rezultatom 5:1. Avstrijsko moštvo, ki ga vidite na levi strani slike, je igralo borbeno, toda neučinkovito

Janez Gradišnik:

Kot nekoč

(Odlomek iz knjige URA SPOMINA. Izdala Založba Obzorja v Mariboru)

Praznovanje rojstnega dne ji ni nič več pomenilo, že dolgo je bila navajena, da se ni nič ločil od svinne drugih dni. Ta pa ni bil tak kakor zadnja leta. Ko sta z možem po kosilu popila črno kavo, jo je povabil na sprehod.

To je bilo resnično presenečenje. Ze vsa ta leta sta hodila na skupne sprehode samo ob nedeljah, če je bilo lepo vreme. Ob delavnikih je navadno brž po kosilu zadremala v naslonjaču, medtem ko je ona pomnila posodo in pospravljala po kuhinji, potem se je zatopil v dnevnik ali kako drugo branje in se ni do večera spravil nikamor. Če je bilo treba kaj kupiti ali opraviti kako drugo pot, je morala to skoraj zmerom storiti ona, zato ji skupno sprehajanje ob delavnikih niti ni več hodilo v misel.

»Seveda, rada,« je rekla počasi. »Ampak kako to, da danes?«
»Kako to, kako to,« je odvrnil malo razdraženo. »Zakaj pa ne? Sicer pa ta misel ni od danes. Še oni tedaj sem sklenil, da bova danes nekam šla, če bo lepo.«
»Zaradi mojega rojstnega dne?«
»Menda že zato.«
Pogledala ga je malo boječe. »Martin!«
»No, kaj?« je rekel prijazno. »Ne bodi hud — ampak — torej si res že tedaj mislil na moj rojstni dan?«
»Nasmejaj se je. Ali je to tako neverjetno?«
»Misliš, sem, da si se ga spomnil šele včeraj, ko sem rekla tisto o go-dovih?«
»Oh, ti si mi prava,« je rekel dobrovoljno. »Dario je bilo kupljeno še v začetku tedna, ali bi rada videla račun?« Vstal je iz naslanjaja in naredil nekaj kratkih korakov po sobi, kakor da bo šel iskat ta papirnati dokaz svoje ljubeče skrb.

Zbala se je, da bi se njegova dobra

volja utegnila spreveči v slabo, če bi moral preveč dokazovati, zato je stopila k njemu, ga objela okoli vratu ter poljubila na gladko obruto lice in ustnice, ki so se prijetno dišale po kavi. »Ah, saj samo klepečem,« je rekla. »Ne jemljij tega tako zares.«

Pobožal jo je po lasih. »Niti ne jemljem. Torej poslušaj! Če si pri volji, se brž opravi, da lahko greva. Pa lepo se obleci, ko imava že tak praznik.«

Pomislija je, da najbrž niti ne ve, kako hvaležna mu je za te besede. »Dobro, saj posodo lahko navsezadnje pomijem tudi zvečer. Samo da se ... Lahkotno kakor tega ni storila že kdaj, se je zasukala na peti, da ji je krilo zavirhalo. V petih minutah, ne dosti več, je stala in s kotičkom očesa se videla, kako je priklimal.

Ko se je vrnila, ga je našla spet v naslanjaču. Stopila je predenj v svoji najlepši obleki, črni, z nabranim krilom in s košatimi, pri zapetju stisnjenimi rokavi, s črno torbico in s svetlo čepico vrh las. Priznavajoče je našolil ustnice in rekel: »Lepa.«
»Se nekaj sem mislila,« je rekla obotavljivo.
»Ali si ne bi nadela tudi veržice?« Čeprav se je zdela zato samasebi smešna, jo je bilo malo strah — ali se bo nasmešnil ali namrščil?
»Nasmejaj se je. Veržice? Navsezadnje, zakaj pa ne? Če si jo že nadela na današnji dan, jo tudi nosi. Čeprav ni namenjena za delavnik.«
»Oh vem. Samo danes.« Počasi se je vrnila v spalnico. Stopila je pred ogledalo in si položila veržico okoli vratu. Resnično lepa ovrtnica, in vendar ji ni mogel dovititi tega veselja, ne da bi pritaknil svojo delavniško modrost! Ne zna dajati daril, ne da bi predpisal, kako je treba ravnati z njimi. Obšlo jo je, da bi veržico vendarle pustila doma.

Ko jo je že odpenjala, ji je roka spet omahnila. Če to naredi zdaj, ko je privolil, ga bo zanesljivo uzalila, ves popolden, po potem zlovoljen, morda niti na sprehod ne bo maral več. Pogledala se je še zadnjič v ogledalo, da bi videla, s kakšnim obrazom se niso zaprle. Podoba je je zadovoljila: obraz jo je gledal iz stekla mirno in vedro, le v očeh je bilo slutiti nekaj kakor žalost; pa saj ta je bila že tako dolgo tam, da je ni bilo mogoče zabrisati.

»Zdaj pa le pojdiva,« je zamrmotal, ko je prišla, in se izkopal iz globoke naslanjaja. »Človek ne more vedeti, kako dolgo bo vreme lepo. Maj je iz leta v leto bolj aprilski.«

Na ulici je neodločno obstal pred hišo. »Nič se ne vem, kam me misliš peljati,« je rekla.
»Prišel jo je pod pazduho, jo stisnil k sebi in rekel: »Naj bo to presenečenje. Pusti mi, da te popeljem, kamor sam hočem, kmalu boš vedela.«
To, da jo je peljal pod roko, je bila še ena novost tega nenavadnega dne. Zato mu ni nič odgovorila, zakaj ni se mogla prav veseliti, hkrati je čutila bojazen, da to veselje ne more dolgo trajati, in to jo je begalo.

Dan je bil sončen in blag. Redki, drobno razcefrani oblaki so kdaj pa kdaj pluli mimo sonca, vendar niso mogli povsem zadržati žarkov, ovirali so jih le toliko, da se zrak ni prav ogrel.

Peljal jo je na tramvaj. Voz je bil skoraj prazen, ob tej zgodnji popoldanski uri se je vozilo le malo ljudi. Sedela mu je nasproti in ugibala, kam jo pelje tako skrivnostno, in kako neki se bo šel končal ta rojstni dan.

Sicer pa se je vsaj dobro začel — druga leta je včasih sploh pozabil nanj, tako da mu je šele njene objokane obraz popoldne ali proti večeru odkril, da je nekaj narobe, in mu

zbudil slabo vest, da je nekaj zagrešil. Potem ji je navadno kupil kaj posebno dragega, vendar se tistih daril ni mogla veseliti, vedel so potem nedotaknjena ležala v predalu.

On je med vožnjo molčal. Zazdelo se ji je celo, da se ga je polotila rahla zaspianost, okrogli, zdravo zaliti obraz mu je postal nekako mehkejši in bolj rdeč, oči so mu potemnele, čenrse se niso zaprle. Vsekaror ni nič razmišljal, ves ta obraz je izražal zadovoljen mir.

Izstopila sta na zadnji postaji. Ko je zavil z njo po cesti na desno, je bila že vedela, kam bosta šla, na krožno pot, ki je držala ob obronkih položnih gričkov okoli mesta in na drugi strani spet k mestnim ulicam. Po tej poti sta pred leti pogosto hodila, potem le poredkoma in zadnja leta sploh ne, odkar je nekoč rekel, da se mu tako daleč ne ljubi hoditi.

Pokazala je veselo začudenje. »Joj, kaj bova res šla na tako dolgo pot? Moral bi mi bil vendarle povedati, vidiš, zdaj sem si obula čevlje s srednjim peto in ne bom lahko hodila.«
»Oh, boš že kako,« je rekel, »saj ne bova posebno hitra. Jaz tudi nisem več dosti prida pešec, odkar sem tak ko ...« Pogledal je po sebi, ne da bi končal stavek.

Začetek poti je bil tak, kakor ga je imela v spominu, prašen in nezanimiv, ker je držal med dolgo vrsto razstresenih hišic, obdanih z zelenjavni vrtni, in dolgočasno raven, kakor da so pot začrtali z ravnilom. Tu pa tam jo je prihitel kak osamljen kolezar, sicer ni bilo na poti skoraj nikogar. Redkim pešcem se je mudilo mimo njiju, nekje za hišami so vpili otroci v igri.

Govorila sta malo, le vsakdanjosti. Dvakrat, trikrat jo je prijel za roko, pa jo je vsakokrat kmalu spet izpustil, zdela se ji je, da je kar nekako v zadregi, ko počenja nekaj, česar ji zadnja leta skorajda ni privoščil.

Medtem je pot dosegla potok, držala nekaj časa po travniku ob njem in se stisnila med grmovje na tesnem kosteru, ki so ga omejevali strmi obronki hriba na eni in potok na drugi strani.

»Zdaj sva prišla na lepše,« je rekel, »ne bo več prahu.«

Prikimala je. Bilo ji je nekako težko govoriti, menda ni bila več vajena dehtečega gozdnega zraka, ki ji je vel s hriba v obraz. Zdelo se ji je, da jo omamlja, in bili so trenutki, ko je mislila, da se ji bo od tega zvrtilo v glavi.

Prišla sta do mostiča, po katerem je nekata stranska pot držala čez potok in se izgubljala med travniki na drugi strani. Most je bil hudo zamenjen, očito ga že zdavnaj niso popravili. Prijel jo je spet pod roko in jo peljal na mostič.

»Ali se kaj spominjaš te poti?« je vprašal, ko se je ustavil na sredi pri ograji.

Naslonila se je na strohnelo, črvojedno bruno in se zagledala v plitvo, bistro vodo pod seboj. »Kako bi se je ne spominjala.«

»Ze,« je rekla, »ampak mislim neki prav posebni dan. Pazi, da se ta trlja ograja ne podre pod teboj. Čudim se, da je ne popravijo.«
Ni se zmenila za svarilo. Strmel je v kamenčke na dnu potoka in si skušala kaj priklicati iz spomina, pa ji je bilo, kakor da so tam vse prekrile črne vode. »Ničesar posebnega se ne morem domisliti,« je rekla naposled z občutkom, kakor da je nekaj zakrivila, ker ni izpolnila njegovega pričakovanja.

Razočarano je zmajal z glavo. »To je bil dan, ki je bil zelo pomemben za tvoje življenje, za najino življenje.«

Ozrla se je vanj in se v zadregi nasmešnila. »Dragi, moral mi boš oprostiti,« je rekla. »Ta trenutke se pač ne morem spomniti. Pomagaj mi.«

Potem se je v naglem prebisku domislila sama, še preden je zaslišala njegove besede: »Kako je mogoče pozabiti, da sva tod hodila na tvoj zadnji rojstni dan, preden sva se vzela.«

Da, to je bil tisti dan. V tudi truhlenosti, ki je vse bolj legala nanjo, in samo molče pobesila glavo, medtem ko je on nadaljeval: »No, in na tem mostiču sva tedaj dolgo stala, gledala sva v vodo in se pomenkovala, kako si bova uredila življenje. Ali se zdaj spominjaš?«

kje so ladje

BELA KRAJINA je 8. junija odplula iz Houstona proti domovini.

BIHAC je v Pločah, od koder bo 20. junija odplula proti vzhodnim pristaniščem ZDA.

BLEJ je iz Charlestona priplula v New York, od koder je 12. junija odplula proti Sredozemlju.

BOHINJ je iz Las Palmasa odplula proti Rido de Janeiro, kamor prispe 20. junija, od tod pa nadaljuje pot v Montevideo in Santos.

BOVEC je na poti iz New Yorka prišla 13. junija v Genovo, od koder nadaljuje pot v Neapelj, Palermo, La Goulette, Solun, Benetke, Trst in Roko, kamor bo predvideno prispe 18. 3. julija.

DUBROVNIK je iz Arhangelska odplula proti zahodnim pristaniščem ZDA.

GORANKA je 7. junija prispela v Aleksandrijo, od koder nadaljuje pot skozi Suez v Port Sudan in Aden.

GORENJSKA je 11. junija prispela na Reko.

KOROTAN je 10. junija odplul v zahodna pristanišča ZDA.

LJUBLJANA je iz Zdanova prispela 8. junija v Benetke.

MARTIN KRPAN je 7. junija odplul proti Beyrouthu, Aleksandriji in Agabi.

PIRAN je 7. junija odplula iz Houstona proti domovini.

POHORJE je odplula iz Kiela proti Italiji.

ROG je 11. junija prispela iz Emdena v Leningrad.

TREBOVLJE je 10. junija prispela v Savono in je zdaj na poti proti Trstu in Reki.

ZELENGORA je 7. junija prispela v Hull, od koder bo 21. junija nadaljevala pot v St. Lawrence.

NOVI NAROČNIKI V ST. 24 IN 25

»SLOVENSKEGA JADRANA«

Iz Koprca: Mitar Ivo
Iz Izole: Bufet, Sidro, Vižintin Ivan, Lovišček Vera;
Iz Pirana: Jadran turist, Počitniški dom »Javor«;
Iz Postojne: Orehek: Filipčič Marjan;
Iz Sežane: Škofije: Hreščak Sonja;
Iz Ilirke: Bistrice: Retica: Penko Ivanka;
Iz Kobariida: Drežnica: Koren Jože;
Iz Varaždina: Stropnik Robert;
Iz Hercegnovega: Vatovec Jože;
Iz Škofljice: Černe Reki;
Iz Kosovske Mitrovice: Vodopija Ratko.

Napoved vremena

ZA CRAS OD 15. DO 23. JUNIJA 1962

Prihodni teden bo lepo in toplejšje vreme, vendar niso izključene v popoldanskih urah kratkotrajne krajevne plohe.

ODDAJANJE TURISTIČNIH SOB V PIRANSKI KOMUNI

Prve letošnje izkušnje

Čeprav zaradi vremena na splošno prevladuje mnenje, da je v letošnji predsezoni malo gostov — v resnici jih je manj kot lani, predvsem pa jih je manj videti na cestah, ker se pač zaradi slabega vremena zadržujejo v zaprtih prostorih — so vendarle prišli do gostov poleg hotelov tudi že zasebni, ki oddajajo turistične sobe. Posebno ta teden, ko so hoteli spet popolnoma zasedeni, je tudi povpraševanje po zasebnih sobah precejšnje. Vse kaže, da bo poslovanje z zasebnimi sobami v piranski občini letos potekalo bolj kot lani. Turistično društvo si skrbno prizadeva, da bi sproti oddajalec pomanjkljivosti, ki se pojavijo v zvezi s sobami. Tako je te dni ponovno sklicalo z lastniki sob v Portorožu in Piranu ločena posveta, na katerih so obravnavali vse za pazene nepravilnosti in pretre-

sili razne predloge sobodajalcev. Dogovorjeno je bilo med drugim naslednje: Vsak lastnik mora imeti pripravljeno sobo za oddajanje od dne, kot je navedel na prijavnici. Sprejeti mora vsakega gosta, četudi pride samo za eno noč, saj dobi zato 30% večjo nočnino. Vendar bo recepcijski urad skrbel, da bo v dne, ko imajo hoteli še prostor, napotili goste v hotel. Običajni zajtrk s čajnim maslom in medom ali marmelado bodo zaračunali zasebniki po največ 150 din, če ne prejeto zajtrk (z jajčkom ali podobno) pa največ po 200 din. Turistično društvo bo poskrbelo za tisk letnih opozoril v različnih jezikih, da bodo lastniki sob lahko z njimi obveščali goste, česa v sobah ne smejo početi; dogaja se namreč, da gostje v sobah kuhajo, perejo, razbijajo, celo puščaživali na potrebo in podobno.

Posvetu je prisostvoval tudi sodnik za prekrške tovariš Hinko Štepihar, ki je opozoril na najpogostejše prekrške, ki jih v zvezi z oddajanjem sob zagrešijo občani, in visoke kazni od najmanj 5.000 do 50.000 din, ki jih predvidevajo novi predpisi za takšne prekrške. Dostoj se je nekako upoštevalo, da občani niso bili podrobno seznanjeni s predpisi o oddajanju zasebnih sob, zdaj pa vsi taki izgovori odpadejo, ker je vsakomur na razpolago pravilnik, ki velja za to dejavnost v piranski občini. Proseben oster bo postopek protitistim, ki oddajajo svoje sobe, ne da bi jih prijavili, pa čeprav oddajajo »baje brez plačila«. Vsi zainteresirani se vedno lahko prijavijo svoje sobe za oddajanje. Prijavnice dobijo pri najbližjem potovalnem uradu.

(j)

Plemenite solze veselja rosijo lica ob srečanju po dolgih desetletjih

Spet na rodni tleh

Spet so med nami in vsak teden bodo prihajali — naši izseljenci z vseh delov sveta. Nekateri so iz daljnih prekomorskih dežel potovali s ladjami teden dni in več, drugi pa z reaktivni komaj dan ali le nekaj ur. Mnogi izmed njih so in bodo obiskali rodni kraj po treh ali štirih desetletjih z družinami, ki so si jih ustvarili na tujem, in z otroki, ki ob prvem srečanju z rodno grudo svojih staršev govore v lepi slovenščini.

Za letos je iz ZDA in Kanade napovedalo pet potovalnih agencij obisk 22 skupin jugoslovanskih agencij, med njimi pa jih je 17, ki nameravajo obiskati Slovenijo. Konec julija in v avgustu bosta dve veliki skupini iz Francije, dalje vlak izseljencev iz Westfalije in rojaki iz Holandije ter Belgije. Od slovenskih društev so organizirali skupinske obiske Ameriška bratstva zveza in Slovenska ženska zveza, ki je naša največja ženska organizacija v ZDA, saj ima okrog 13.000 članic.

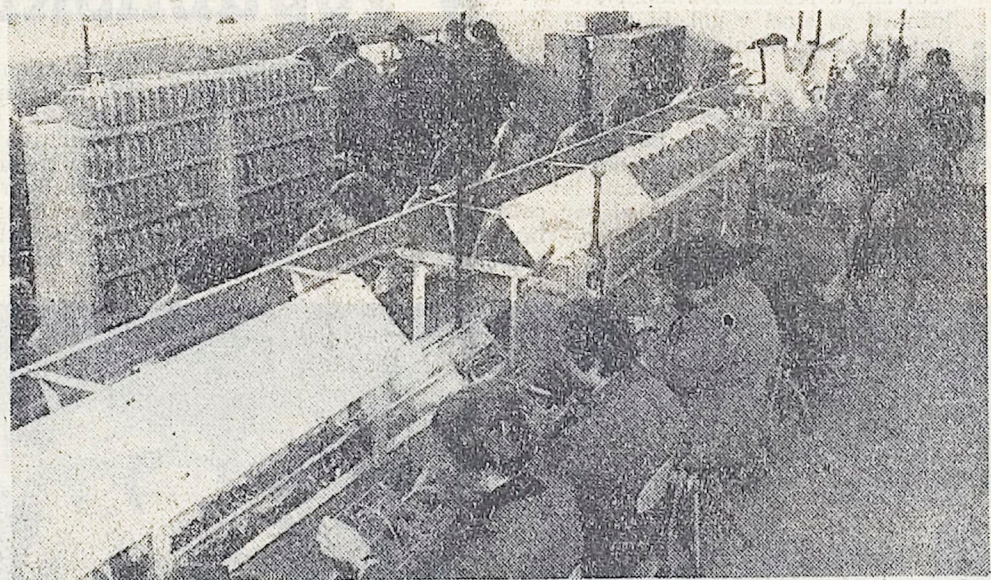
Prvi teden v juliju bo Iz-

seljenski teden in osrednje srečanje izseljencev bo v bližini Skopja. Glavne izseljeniške prireditve pa bodo v Sloveniji 2., 3. in 4. julija z zaključnim tradicionalnim piknikom ob dnevu ameriške neodvisnosti. Piknik bo letos na Otočcu pri Novem mestu.

Vsem rojakom, posebno pa še njihovim potomcem, ki bodo obiskali staro domovino, želimo, da bi preživeli v naši sredi kar največ prijetnih dni.

KDO BO NAJBOLJ PROTESTIRAL?

Britanski finančni minister Selwyn Lloyd je napovedal uvedbo novih taks na sladoled in osvežilne pijače. Ko je pred parlamentom utemeljeval potrebo po tem, je Lloyd dejal: »Vem, da bo zakon izzval največ protestov predvsem v moji hiši, toda razlogi za uvedbo tega zakona so važnejši od vsega!« Zlasti rada ima sladoled ministrova hčerka.

V SEŽANSKI ISKRI DELAJO NOVE TRANZISTORJE

Tovarna za elektroniko in avtomatiko ISKRA iz Ljubljane ima svoj obrat za proizvodnjo radijskih sprejemnikov tudi v Sežani. Letos je delovni kolektiv prevzel iz Iskrinega obrata v Pržanu še proizvodnjo tranzistorjev BLEED 62, ki jih lahko uporabljamo na prostem in v avtomobilu. Izredna kvaliteta teh tranzistorjev omogoča nemoten sprejem tudi v največji vročini, v veliki viagi in v drugih slabih vremenskih razmerah. Prav v Sežani so namreč izpopolnili tehnološki proces tega tranzistorja, ki se je imenoval prej Bled 61 in se ni obnesel pri višji temperaturi. Na tekočem traku izdelajo zdaj v Sežani v modernem urejenem prostoru po 120 takih aparatov na dan (na sliki)

V sežanski Iskri bodo kmalu začeli proizvajati še dva nova tipa radijskih sprejemnikov: TIVOLI 63 z gramofonom in PLANICA 63

Ob tem je zanimivo vedeti za najnovejša statistična podatke, ki pravijo, da je zdaj v Sloveniji registriranih 330.587 radijskih sprejemnikov, kar pomeni, da pride na vsakih 4,8 prebivavca po 1 sprejemnik. Tako je radio danes v Sloveniji najbolj razširjeno sodobno informativno sredstvo, ki je domala v vsaki hiši. Jugoslovansko povprečje seveda ni tako visoko (menda pride 1 sprejemnik na okrog 12 prebivavcev), medtem ko je sorazmerje v visoko razvitih drugih državah spet drugačno: na 1 prebivavca pride 1,2 sprejemnika!

MARK TWAIN:

10

Ste zasledec

Trikrat je umrl naravne smrti, enkrat pa je hotelo tako nesrečno naključje. Nekateri ljudje so mi pripovedovali, da zaudarja po viagi in plesni kot kakšna stara rakev. On pa... »Psst! Pogledj ga! Pogledj... palec je naslonil na levo obrv, kazalec pa na desno. Stavim, da mu možgani sedaj meljejo kakor mlin.«

»Tako je. Zdaj je pogledal sem, počasi si gladi brke...« »Zdajle je vstal in s prstom desne roke šteje sledove na prste leve roke. Vidita? Odšel je palec, kazavec... sredinec... sedaj je pri prstanu...«

»Ustavil se je!«

»Seveda, zato pa se je tudi namrščil! Zdi se, kakor da mu tale sled ni kdo ve kako jasna, in...«

»Kako se je nasmešnil... kakor tiger... odšel je tudi prstanec in mezinček! Fanta, rešil je uganko! Rešil jo je!«

»To se razume samo ob sebi! Naj bo kakor hoče, ne bi bil rad v koži tistega človeka, ki mu sledi.«

Gospod Holmes je potegnil k oknu mizo, prinesel tja tudi stol in sedel. S hrbotom se je obrnil proti skrivnim opazovavcem, si prižgal pipo in začel pisati.

Tudi naši junaki so potegnili iz žepov mehurje, si prižgali pipe in se oddahnili od napetosti in jeli govoriti.

»Naj bo kakor hoče — junak je! To mu je zapisano na čelu!«

»Dobro si povedal Ferguson!« je dejal Jack Parker. »Škoda, da ga ni bilo sinoči tukaj!«

»To bi bilo nekaj!« je vzkliknil Ferguson. »Videl bi pravo znanstveno delo, delo z možgani... pravimi pravečimti možgani. Archy je dober, ni mu kaj reči, tako vama pravim, bog obvari, da bi ga podcenjevali. Toda kolikor sem mogel presoditi po njegovem načinu dela, lahko rečem, da ima samo nenavadno dobre oči, vidi kakor sova... vendar je to samo velika naravna, živalska, da temu tako rečem, prednost. Kar zadeva pa njegovo pamet, če jo primerjam s čudežnimi stvaritvami tega človeka, je to kakor... kakor... No, naj vama povem, kako bi se sinoči on lotil tiste zadeve. Šel bi v Hogenovo kolibo in jo ošinil s pogledom... z enim samim po-

gledom... in to bi bilo že dovolj. Bi kaj videl? Vse bi videl, draga moja, vse do najmanjše podrobnosti, in bi vedel o tej kolibi več, kakor pa bi lahko vedel Hogen o svoji bajti v naslednjih sedmih letih. Potem bi sedel na posteljo, hladnokrvnen kakor ledena gora in bi gospe Hogen rekel... Poslušaj Ham, ti boš gospa Hogen, jaz ti bom zastavljal vprašanja, ti mi pa nanja odgovarjal.«

»Dobro. Vprašaj.«

»Gospa, prosim vas, pomirite se... zberite se... Torej, ali je bil otrok moškega ali ženskega spola?«

»Ženskega, vaša prevzvišenost!«

»Hm... ženskega. Dobro, dobro. Koliko je bila deklica stara?«

»Dobrih pet let, vaša prevzvišenost.«

»Hm... mlada deklica, slabotna... največ lahko prehodi tri kilometre. Potem se bo utrudila, se zleknila na zemljo in zaspala. Našli jo bomo najdlje tri kilometre od tod. Koliko zob je imela?«

»Pet, vaša prevzvišenost, eden pa ji je komaj pokukal iz dlesni.«

»Dobro, dobro, pravzaprav zelo dobro. Vidita, on ve za sled brž ko nekaj sliši, vsakdo drug pa bi to mimogrede prešel... Je imela nogavice, gospa, ali morda tudi čevlje?«

»Da, vaša prevzvišenost... imela je nogavice in čevlje.«

»So bile nogavice volnene in čevlji iz usnja?«

»Nogavice so bile volnene, vaša prevzvišenost, čevlji pa iz surove kože.«

»Hm, pravite, da je imela čevlje iz surove kože... to zadevo malce otežuje. Toda pustimo to... se bomo že kako znašli. Katere vere je?«

»Katoliške, vaša prevzvišenost.«

»Dobro. Prosim vas, odrežite mi kosček koca z njene postelje. O, najlepša hvala. Je v njej kaj volne... čudno blago. Dobro. Zdaj pa vas lepo prosim, če mi odrežete kosček blaga od obleke, ki jo je deklica nosila. Hvala. Oblekica je iz cica in precej ponošena. To je imenitna sled, imenitna. Bodite tako prijazni, pa mi dajte grudico zemlje s poda. Hvala, najlepša vam hvala. Ah, to je čudovito, čudovito! Zdaj mislim, da vemo, pri čem smo. Vidita, takole bi nabral vse, kar bi mu bilo potrebno. Kak neki pa naj bi sedaj napravil tale neverjetni človek? On bi položil krpice in zemljo na mizo, naslonil bi glavo na dlani in vse to gledal; potem bi krpice in zemljo položil drugo zraven druge in jih proučeval... in zraven mirziral, otrok ženskega spola, potem bi jih drugače razvrstil in spet zamrmral, pet let ji je, spet bi prestavil sem in tja... in zamrmral, pet zob, eden ji je komaj pokukal iz dlesni... katoliške vere...«

Kje je kaj te dni

KINO

KOPER: 15. junija jugoslovanski film IGRE NA GRADBIŠČU; 16. in 17. junija nemški barvni film GROFICA MARICA; 18. in 19. junija sovjetski barvni film PIKOVA DAMA; 20. in 21. junija francoski film JEZIK ZA ZOB; 22. junija sovjetski barvni film OPERACIJA »DOTA«.

IZOLA: 15. junija jugoslovanski barvni film REKA SMRTI; 16. in 17. junija francoski film JEZIK ZA ZOB; 18. in 19. junija angleški film LIGA GENTLEMANOV; 20. junija sovjetski barvni film OPERACIJA »DOTA«; 21. in 22. junija sovjetski barvni film PIKOVA DAMA.

SKOPIJE: 16. junija jugoslovanski barvni film REKA SMRTI; 17. junija jugoslovanski CS film MIRNO POLETJE; 19. junija sovjetski barvni film OPERACIJA »DOTA«; 21. junija angleški film LIGA GENTLEMENOV; 23. junija francoski film JEZIK ZA ZOB.

SMARJE: 16. junija jugoslovanski film MIRNO POLETJE; 17. junija jugoslovanski barvni film REKA SMRTI; 20. junija angleški film LIGA GENTLEMENOV; 23. junija sovjetski barvni film PIKOVA DAMA.

POSTOJNA: 15. in 16. in 17. junija francoski barvni CS film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM; 19. in 20. junija ameriški CS film DOKA NA GRČU; 22. in 23. in 24. junija italijanski CS film POLETNE ZGODBE. SEŽANA: 15. junija ameriški film POVAILO NA PLES; 16. in 17. junija ameriški CS film OBRAČUN NA ANTARKTIKI; 19. in 20. junija ameriški film NENAVADNI SVET; 21. in 22. junija ameriški barvni film BELA DIVJINA.

RADIO KOPER

POROČILA VSAK DAN ob 7.30, 13.30 in radijski dnevnik ob 15.00.

PETEK, 15. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Narodne v priredbi Franceta Marolta — 14.00 Vedro in popularno — 14.30 Ivo Tjardović: Odlomki iz operete Mala Floramy — 15.15 Zabavna glasba, vmes objave — 15.30 Domače aktualnosti — 15.40 Glasbena medigra.

Sobota, 16. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14.30 Majhen koncert zabavne glasbe — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Božo in Miško z Vaškim kvintetom.

Nedelja, 17. junija: 8.40 Z vedro pesmijo v nedeljsko jutro — 9.00 Naša reportaža: »Kuhinja za vse« — 9.15 Zabavni zvoki — 9.45 Poje Radoslav Graič — 13.30 Sosedni kraji in ljudje — 14.00 Glasba po željah — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.15 Poje ženski zbor Svobode iz Celja — 15.30 Igrajo veliki zabavni orkestri.

Ponedeljek, 18. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Odlomki iz oper — 14.30 Od ansambla do orkestra — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Slovenske narodne.

Torek, 19. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 V ritmu z malimi ansambli — 14.00 Paleta zabavnih popevk — 14.30 Sola in življenje: »Sole je konec« — 14.50 Poje mladinski zbor iz Sežane — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Poskočne in okrogle.

Sreda, 20. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Zabavni ritmi — 14.00 Odmevi iz Jugoslavije — 14.30 Za odhiti in razvedrilno igrajo in pojo Jackie Gleason, Ivica Serfezi, Helmut Zacharias, Sonny James in Jean Leccia — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Poje zbor Moravskih učiteljev.

Četrtek, 21. junija: 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 V ritmu z orkestrom Erwin Halletz — 14.00 Glasba po željah — 14.30 Melodije za prijetno popoldne — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Zenski in moški zbor »Ivan Cankar« iz Trsta p. v. Vlada Svara.

Petek, 22. junija:

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Zbor JLA p. v. Slobodana Krstića — 14.00 Vedro in popularno — 14.30 Janko Gregoric: Odlomki iz operete »Melodije srca« — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Domače aktualnosti — 15.40 Glasbena medigra.

Sobota, 23. junija:

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 13.40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14.30 Majhen koncert zabavne glasbe — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Igra ansambel »Zlatorog«.

TELEVIZIJA

TELEVIZIJSKI SPORED RTV STUDIA LJUBLJANA

Petek, 15. junija: 19.00 RAZGOVOR O NASIH GRAMOFONSKIH PLOŠČAH; 19.30 DOKA IN NA TUJEM; 20.20 G. Bizet: LOVCI BISEROV — prenos iz Opere SNG v Ljubljani.

Sobota, 16. junija: 22.15 POŠTNA KOČIJA — serijski film.

Nedelja, 17. junija: 10.30 MLADINA IN PROMET — prenos iz športnega parka Stanka Bloudka.

Sreda, 20. junija: 18.00 MALI VRTILJAK; 18.40 S KAMERO PO AFRIKI — serijski film; 19.05 S POTI PO SOVJETSKI ZVEZI III. — Gruzija; 19.30 TV OBZORNIK.

Četrtek, 21. junija: 20.20 KRATKI FILM; 20.30 IZ KRAJA V KRAJ; 21.50 KONCERT SLOVENSkih SOLISTOV; 22.20 SPREHOD SKOZI ČAS — reportaža.

Petek, 22. junija: 20.20 S TV PO SVETU: Kuba; 20.35 SPOZNAVAMO SVET IN DOMOVINO — javna mladinska oddaja.

Sobota, 23. junija: 19.30 VETER — serijski film; 22.15 POŠTNA KOČIJA — serijski film.

SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

Petek, 15. junija: 14.00 do 17.00 POLFINALNA TEKMA.

Ponedeljek, 18. junija: 22.15 do 23.45 TEKMA ZA TRE-TJE MESTO.

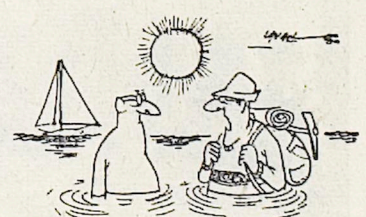
Torek, 19. junija: 21.00 do 22.40 FINALNA TEKMA.

HUMOR

KAPITAN IN NJEGOV POMOČNIK

Kapitan neke ladje je v ladijski dnevnik zapisal: »Danes je bil moj pomočnik pijan.« »Oh, kapitan, izbršite tole, ga je prosil pomočnik.« »Ne morem, saj veš, da se iz dnevnika ne sme ničesar izbristati.«

Pomočnik je skomignil z rameni in si mislil svoje. Naslednjega dne, ko kapitana ni bilo na komandnem mostu, je vzel dnevnik in zapisal: »Danes je bil kapitan trezen.«

— Zena me sicer prisili, da moram z njo na počitnice k morju, toda jaz imam raje planine...

volnene nogavice... obleka iz cica... čevlji iz surove kože... da bi vrag vzel to kožo! Potem bi se zbral in pogledal v nebo, obe roki bi si zabil v lase in se začel čohati... čohati, čohati in neprestano bi mrmral, da bi vrag vzel to kožo! Potem bi vstal, se namrščil in začel na prste počasi odstevati sledove... pri mezinu bi se mu zataknilo... potem pa bi se mu obraz raztegnil v takšen nasmeh, da bi se človeku lasje žejili. Dostojanstveno in veličastno bi se zbral in ljudem, ki bi ga obkrožali, dejal: »Nekaj vas naj vzame svetilke! Pojdite k Indijancu Billyju in prinesite otroka... ostali pa pojdite domov spat. Lahko noč, gospa! Lahko noč, gospodje! Potem bi se priklonil, kakor da bi se priklonila najvišja gora in bi odšel proti kavarni. Takšen je njegov stil in edini znanstveni in umski način dela... vse je opravljeno v petnajstih minutah... on ne pozna onegvaljenja po temi in globakah in z vsem taboriščem za petami... to vama rečem!«

»To je veličastno! Čast komur čast!« je vzkliknil Ham Sengewich. »Ferguson, opisal si ga tako, da bi ga boljše ne mogel. Tudi v knjigah ni boljše opisan. Predstavljam si ga, kakor da bi ga videl tu pred seboj... pa vidva?«

»Se vprašujete? To ti je pravcata živa slika. Pri njem ni nikakršnega izmikanja.«

Ferguson se je kar topil, ko mu je uspelo tako imenitno opisati takšnega velikana in za njuno pohvalo jima je bil globoko hvaležen. Nekaj časa je molče užival v svoji sreči, potem pa je z globokim spoštovanjem dejal:

»Kdo ve, ali je tudi njega bog ustvaril?«

Nekaj trenutkov ni nihče spregovoril, potem pa je Ham Sengewich poln spoštovanja rekel:

»Jaz mislim, da ga ni ustvaril kar na mah, marveč kos za kosom.«

II

Tega večera se je spustila gosta tema in mraz je pritisnil. Ob osmih zvečer sta šla mimo kolibe Flinta Baknerja Sherlock Holmes in njegov nečak.

»Dragi stricček, počakaj me tukaj na poti, da skočim v svojo supo,« je rekel Feltock. »Tako je bom vrnil!«

Feltock si je pri stricu nekaj sposodil, izginil v temi in se takoj vrnil. Točno ob devetih sta zavila v kavarno. Soba, kjer je stal biliard, je bila nabito polna, vsi so upali, da bodo imeli priložnost videti slavnega detektiva. Erž ko so ga ugledali na vratih, so ga gromko pozdravili. Gospod Holmes se jim je nekajkrat dostojanstveno priklonil, da bi jim vrnil pozornost. Ko je veliki detektiv odšel iz sobe, se je njegov nečak obrnil k ljudem in jim dejal: